...Ы ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Буряш-Монголой ҮНЭН

...ПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 276 (8183)
НОЯБРИИН 25
ВОСКРЕСЕНЬЕ
1956 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

МАЛШАДАЙ УДЭР

— Манай эндэ һарадаа нэгэ ...аа Малшадай үдэр үнгэргэг...дэг. Тэндээ һара соо хэгдэ...н ажал хүдэлмэри тухайгаа ...бшэн хэлсэдэг, фермэ, гүүр...нүүдэй, малшадай дунда дэл...рһэн социалистическэ мүры...нэй дүнгүүдые гаргадаг ...йнабди. Тиин түрүү һуури ...лһэн фермэдэ правлениин, ...ртийна организациин дам...уулгын Улаан туг барюулаг...даг, малшадта шан үгтэдэг, ...гэжэ Сталинай нэрэмжэтэ ...лхозой партийна организа...иин секретарь нүхэр Пиранг...й Содбоев Хэжэнгэһээ манай ...дакцида бэшэнэ.

Малажалай хүдэлмэрилэгшэ...й дунда ябуулагдадаг ниитэ...литическэ хүдэлмэриин нэгэ ...хала арга болоһон Малша...й үдэр дээрэ дурсагдагша ...лхоздо үнэхөөрөө һайн бэ...дхэлтэйгээр үнгэргэгдэдэг. ...алшадай үдэрэй болохоһоо ...ид һара соо хэгдэһэн хүдэл...риин дүн гаргагдадаг, түрүү...үүлдэ үгтэхэ шан бэлэдхэгдэ...г, лекци, хөөрэлдөө хэхэ хү...үүд томилогдодог, колхозой ...анһайханай самодеятельно...иин кружогой гэшүүд элдэб ...зын хатар танец, дуу гэхэ ...тые бэлдэдэг байна. Тиин ...алажалай хүдэлмэрнлэгшэд ...калайнгаа дүнгые һайса мэ...хэтээ хамта, культурнаар ...аржа, хүхндэг, сэнгэдэг бай...а юм.

Малшадай үдэр гээшэ ...рын үйлэдбэриин зүблөөн ...шэ, харин колхознигуудай ...урамые улам саашадань бэ...жүүлхэ, тэдэнэй ажалай ...эбхиие дээшэлүүлхэ, мал...калай фермэнүүдэй хүдэлмэ...илэгшэдэй ажаһуудалые һай...аруулха хэрэгтэ зорюу...агдаһан политическэ хэм...ээ-ябуулгануудай нэгэниинь ...үн болоно. Тиимэһээ партий..., советскэ органуудай хүдэл...рилэгшэд, колхозуудай прав...ленинүүд, партийна организа...инууд Малшадай үдэр үнгэр...лгэдэ харюусалгатайгаар хан...аха, тэрээндэ һайнаар бэлэд...хэ уялгатай. Зүгөөр, зарим ...тагуудаар Малшадай үдэр...үүд юрын лэ үйлэдбэриин ...үблөөн шэнгеэр үнгэргэгдэдэг, ...этэрхэдээ тэндэ олон зоной ...рхидалга болодог байха юм. ...арбагатайн аймагай Чапаевай ...эрэмжэтэ колхоздо Малшадай ...үдэр эгээл иимэрхүүгээр үнгэр...гдэдэг. Тарбагатайн аймагай ...доошье колхозуудта Мал...адай үдэр ямаршье бэлэдхэл...үйгөөр, ёһын тэдысэ үнгэргэг...дэг байна. Тэрэшэлэн ...ухаршэбэрэй, Заиграйн, При...айкальска аймагуудта Мал...адай үдэр ехэ дутагдалтай...аар болодог.

Мүнөө малажалдахи эгээл харюусалгатай үе ябажа байна. Иигээд эртын түл абтахань. Үбэлэй үедэ 2—2,5 дахин ехэ һү һааха, нэгэшье түл, мүн бодо мал хороонгүй ондо оруулха, ажахын энэ жэлдэ малажалай ашаг шэмые бүри ехэ болгохо гэһэн зорилго манай урда табигданхай. Малажалай түрүүшүүлэй республиканска зүблөөндэ хабаадагшад һү, нооһо, мяха болон малажалай бусад продуктнуудые урдынхиһаа улам ехээр абаха гэжэ шиидээд, бүхы хонишодто, һаалишадта, гахайшадта, мал адуулагшадта Хандалга гаргаһан байна. Эдэ бүгэдые малажалай хүдэлмэрилэгшэдтэ һайса ойлгуулха шухала. Тиимэһээ Малшадай үдэрнүүдэй болоходо энэ гол зорилго тушаа ходо хэлэжэ, малшадта һануулха, ажалайнь амжалтанууд болон дутуунуудые элирүүлхэ хэрэгтэй. Тиин социалистическэ мүрысөөндэ тэдэниие бараниинь хабаадуулжа, хүн бүхэнэй абаһан уялгаяа дүүргэхэ ябадал заатагүй түйлаха шухала.

Республикын олохон колхозуудта мүнөө культбазанууд бии болонхой. Тэдэнэй хүдэлмэриие үбэлэй үедэ илангаяа һайжаруулха, культбаза бүхэндэ газетэ, журналнуудые, уранһайханай, хүдөө ажахын һони һонин номуудые олоор байлгаха, мүн культурна хэрэгсэлнүүдые түхеэрхэ хэрэгтэй. Зарим газарта имагтал Малшадай үдэрэй гү, али элдэб суглаа зүблөөнүүдэйл болоходо культбазануудаа түлижэ, нээдэг заншалтай. Саашадаа иимэ байдалые болюулжа, культбазануудые үдэр бүри нээлтэтэй байлгаха, тэрэниие ниитэ-политическэ хүдэлмэри ябуулха ёһотойл гол газарынь болгохо шухала.

Малажалай хүдэлмэрилэгшэдэй дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри эрид һайжаруулха, Малшадай үдэрые һара бүри һайса бэлэдхэжэ үнгэргэхэ тушаа партиин айкомууд, партийна, комсомольско организацинууд шухала анхаралаа табиха, энэ талаар бии байгаа дутуу дундануудые түргэн усадхаха ёһотой. Малшадай үдэрые саг соонь үнгэргэжэ, малажалай хүдэлмэрилэгшэдэй урма зоригые, эдэбхи хэшээлые дээшэлүүлхэ, тэдэниие культурнаар амаруулха, колхознигуудай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри һайжаруулха гээшэ һү, нооһо, мяха болон бусад продуктнуудые элбэг ехээр абаха тушаа партиингаа даалгабариие амжалтатайгаар дүүргэхэ ябадал хангаха байна.

Үбэлэй үедэ 2—2,5 дахин ехэ һү һааха

гэһэн партиин обкомой III пленумэй тогтоол заабол дүүргэгдэхэ ёһотой

1300 литр һүн—Хандалгада минии харюу

Ажахын үнгэрэгшэ жэлдэ манай колхоз һү һаалгаяа хоёр дахин ехэ болгоо. Урда жэлдэ үнеэн бүриһөө 580 литр һүн һаагдаа һаа, үнгэрһэн жэлдэ 1065,6 литр һаагдаба. Тиихэдэ һаалишад Балмацу Доржиева, Цырендулма Нимаева, Роза Цыденова, Янжима Ганжурова, Гармацу Доржитарова болон бусад олон һаалишад хүдэлмэридөө һайн амжалта туйлаа. Тэдэнэр үнеэн бүриһөө 1200 — 1500 литр һү һааһан байна.

Хайшан гэжэ һү һаалгаяа дээшэлүүлээбибди гэхэдэ, нэн түрүүн, үнеэдээ зүбөөр харууһалан эдеэлүүлээбди. Шэргээд байха үедэнь үнеэдтээ илангаяа анхаралтайгаар хандадаг байнаб. Юуб гэхэдэ, хээлитэй үнеэе һайнаар эдеэлүүлхэдэ томо тугал гарадаг, тугаллаһанайнгаа һүүлээр һүтэй байдаг юм. Түрэхээ ябаһан үнеэдтэ үдэртөө 10—12 килограмм һайн шанартай силос, мүн тэрэ тухай корнеплод үгэдэгбди. Үнеэдтээ минерьна тэжээл, тусхайлбал, дабһа ходо үгэлсэжэ байбал һайн.

Гүүртэдэмнай малай тэжээлые уридшалан бэлдэхэ хүдэлмэридэ ехэ анхарал табигдана. Буйлуулагдаһан, амтаруулагдаһан тэжээлые үнеэд хомхойгоор, дуратайгаар эдидэг, тиигээд һү ехээр үгэдэг байна.

Түрүүшынхеэ тугаллаһан үнеэдые зүбөөр һааха гээшэ ехэ удхашанартай. Зарим үнеэд хүсэд һаалгадаггүй. Тиимэһээ би тэдэнэй зангые һайн ойлгожо. хүхэнүүдыень эльбэжэ, массаж хэдэгби. Энээнэй ашаар үнеэд бэлэхэнээр һаалгадаг.

Урзанда жэлһээ хойшо бидэ тугалнуудые эхэһээнь һалгаажа, түлжүүлдэг болообди. Мүн үнеэдые уяанда байлган эдеэлүүлнэ, харууһалнабди.

Фермэ дээрэ хүдэлхэдэ тиимэ бэлэн хэрэг бэшэ юм. Малые шадамаар хараха хэрэгтэй. Үнеэдтэ зөөлэнөөр хандаха шухала, сохихо, зандархада муу. Хайша хэрэгээр хандажа, сохижо байбал, үнеэд һүеэ бага болгохо байна.

Түрүүшүүлэй дүршэлые ажалдаа халан абажа, үнгэрэгшэ жэлдэ би үнеэн бүриһөө 1236 лирт һү һаагааб. Урда жэлдэнь ойройдоол 710 литр һү һааһан байнаб. Тиихэдэ энэ октябрь һарада нёдондонойхиһоо үшөө ехэ, үнеэн бүриһөө 110 литр һүн һаагдаа. Тиибэшье, бидэнэр арга боломжонуудаа үшөө хүсэд хэрэглэжэ шаданагүйбди.

Ажахын шэнэ жэлдэ үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1300 литр һү һааха уялга абаһан байнаб. Тэрэ уялгаяа дүүргэхын түлөө бүхы оролдолго хүсөө гаргахаб.

Үбэлжэлгын үедэ һү һаалгые 2—2,5 дахин ехэдхэхэ зорилго КПСС-эй обкомой III пленумэй тогтоолоор бидэнэр, һаалишадай, малшадай урда табигдаба. Мүн энээн тухайда малажалай түрүүшүүлэй республиканска зүблөөндэ хабаадагшад уряална. Урданайхида орходоо бидэнэр үнгэрэгшэ үбэлжэлгын үедэ хоёр дахин ехэ һү һаагаа нэмди. Хэрбээ оролдоод, арга боломжонуудаа һайнаар хэрэглээд байгаа һаа, мүнөө жэлдэшье бидэнэр нёдондонойхиһоо һураггүй ехэ, хоёр—хоёр хахад дахин ехэ һү һааха аргатайбди. Гансал оролдохо хэрэгтэй.

Аюша Лхамажапова, Кяхтын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой һаалишан.

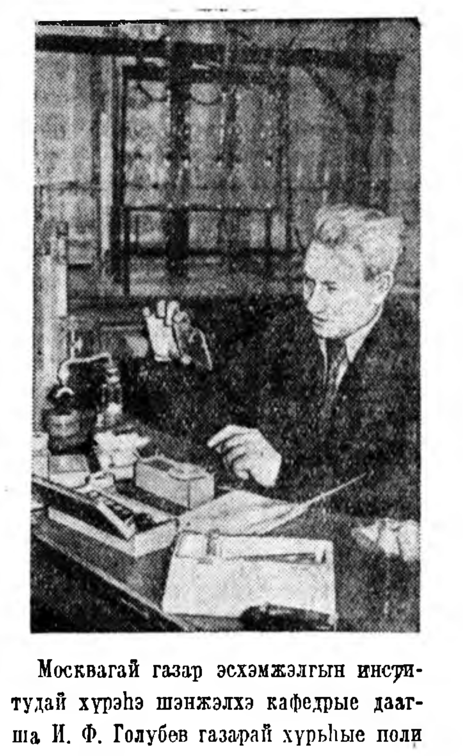

Москвагай газар эсхэмжэлгын институдай хүрэһэ шэнжэлхэ кафедрые даагша И. Ф. Голубев газарай хүрьһые поли дээрэ, мүн лаборатори соо шэнжэлхэ шэнэ арга метод зохёогоо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: өөрынгөө ухаалан зохёоһон приборнуудые хэрэглэн И. Ф. Голубев газарай хүрьһэ шэнжэлжэ байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Эб найрамдал хамгаалха советскэ комитедтэ

Атомна ба водородно зэбсэг хорихо тухай асуудалаар уласхоорондын хоёрдохи конференци байгша оной август һарада Нагасакида үнгэргэгдөө һэн. Хиросима ба Нагасаки гэжэ Японой городууд дээрэ 1945 ондо хаягдаһан атомна бомбоһоо хохидоһон хүнүүдтэ туһаламжа үзүүлхэ тухай асуудал тус конференци зүбшэн хэлсэһэн байгаа. Бомбодолгоһоо хохидоһон хүн зон хүндэ хүшэр байдалда ороод байна гэжэ конференци дээрэ үгэ хэлэһэн делегадууд, мүн атомна бомбоһоо хохидогшод хөөрэһэн байгаа. Атомна бомбоһоо хохидогшодто мүнгэ зөөреэр туһаламжа үзүүлхыень хариин оронуудтахи эб найрамдалай тала баригшадые уряалан конференциин делегадууд тэдэндэ хандаһан байгаа. Хитадай Арадай Республикын делегаци, Профсоюзуудай бүхэдэлхэйн федераци, Эхэнэрнүүдэй бүхэдэлхэйн демократическа федераци, бүхэдэлхэйн бусад дүрбэн организаци, мүн хариин оронуудай бүхы делегацинууд энэ уряалыень дэмжээ һэн.

Эб найрамдал хамгаалха советскэ комитедэй Президиум атомна бомбын тэһэрэлгэһээ хохидогшодто Советскэ Союзай эб найрамдалай тала баригшадай зүгһөө туһаламжа болгон 80 мянган түхэриг үгэхэ гэжэ шиидхээд, тэрээнээ атомна ба водородно зэбсэг хорихын түлөө тэмсэлшэдэй японско комитедэй нэрэ дээрэ эльгээгээ.

***

Японой олониитын элитэ ехэ ажал-ябуулагша, «Арадуудай хоорондын эб найрамдал бэхижүүлһэнэй түлөө Уласхоорондын ленинскэ шангай лауреат проф. Икуо Оямын дурасхалые мүнхэлхэ талаар тусхай нэгэдэл» Японой олониитын элдэб организацинуудай, тэрэ тоодо эб найрамдал хамгаалха японско комитедэй, хэдэн профсоюзууд болон политическэ партинуудай, обществонуудай, культурын ажал-ябуулагшадай үүсхэлээр Японд0 байгуулагданхай.

Икуо Оямын дурасхалые мүнхэлхэ хэмжээ-ябуулгануудые бэелүүлхэ хэрэгтэ хабаадалсахыень хэдэн оронуудай эб найрамдалай тала баригшадта тус нэгэдэл мүн лэ хандаба.

Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал, мүн советскэ болон японско арадуудай хоорондохи хани барисаа бэхижүүлхэ хэрэгтэ проф. Икуо Оямын ехэ габьяатай байһыень хараадаа абан, Икуо Оямын фонддо 15 мянган түхэриг Советскэ Союзай эб найрамдалай тала баригшадай зүгһөө оруулха гэжэ Эб найрамдал хамгаалха советскэ комитедэй Президиум шиидхэбэри гаргаба. (ТАСС).

Үшөөтэйн нүхэдтэ шанга һануулга

Үшөөтэйн МТС-эй харьяата колхозуудта һү һаалга доошолжо байна, энэ МТС-эй ба харьяата колхозуудайнь хүтэлбэрилэгшэд КПСС-эй обкомой III пленумэй тогтоолые дүүргэлтэдэ хайша хэрэгээр хандаа

Тээсгэн Петропавловка тосхондо Зэдын аймагай хүдөө ажахын выставкэ болоо. Тэндэ хабаадалсаһан түрүүшүүл дээшэлүүлэгдэһэн социалистическэ уялгануудые абаһан байна. Арга боломжонуудаа һайнаар тооложо үзөөд, лаб дүүргэгдэмээр уялга тэдэнэр абаһан байха юм. Ажахын энэ жэлдэ үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1400 литр һү һааха, хонин бүриһөө дунда зэргээр 3 килограмм нооһо хайшалха, эбэртэ бодо малайнгаа тоо толгойе 10—15 процентээр, хонидой тоо толгойе 15 — 18 процентээр олошоруулха гэһэн уялга абтаа һэн. Зарим колхозууд болон түрүүшүүл бүри ехэ уялга абаһан юм.

Малай ашаг шэмэ эрид дээшэлүүлхэ тухай уялга абаха зуураа, энэ жэлэй үбэлжэлгые эмхитэй һайнаар үнгэргэхэ, үбэлэй һарануудта һү ехээр һааха тухай нилээд хөөрэлдэгдөө бэлэй.

Гэхэ зуура, уялга абтаһанһаа хойшо нилээд саг үнгэрбэшье, аймагай колхозуудта малһаа ашаг шэмэ абалга, тусхайлбал, һү һаалга дээшэлнэгүй. Зарим колхозууд һү һаалгые доошолуулжа байна. Хэрбээ сентябрь һаратай сасуулжа үзэхэ болоо һаа. Доржи Банзаровай, Гэгээтэйн сомоной Сталинай, Молотовой, мүн Боргойн сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозуудта октябрь соо үнеэн бүриһөө дунда зэргээр аяар 60 — 65 литр һүн багаар һаагдаа. Тиигээд ноябрь һарын түрүүшын хахадта һү һаалга бүришье ехээр доошолоо.

Үбэлжэлгын эхилһэн түрүүшын үдэрнүүдһээ зэдынхид юундэ иигэжэ һү һаалгаяа доошолуулжа байнаб гэбэл, үнеэд муугаар эдеэлүүлэгдэнэ, задагай хүйтэн байрада байлгагдана. Гэгээтэйн сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой зарим гүүртэнүүдтэ үнеэд, хашараг буруунууд шэбхэ шабааһан дээрээ, хүйтэ нойтон дээрээ хононо. Хүйтэржэ эхилһэнһээ хойшо малай тэжээлэй нормошье дээшэлнэгүй. Иигэжэ хооһон нойтоор байгаад, сэбдэг хүйтэн дээрээ хоножо байһан үнеэд өөдтэй ехэ һү үгэнэгүй, үдэр хоногоор турана. Бүхэли намартаа мал адуулагдажа, хагда муутай болошоһон бэлшээринүүдтэ үдэрынь үнеэд гаргагдаад, үдэшэ болоходо, нөөхи хүйтэн нойтон байрадаа ерэжэ, бүхэли солоомоол жажалдаг байна.

Малай, илангаяа һаалиин малай харууһа, эдеэлүүлгые һайжаруулха тушаа колхозой правлени хэмжээ абанагүй. Фермые даагшад нүхэд Воронцов, Цыдыпов гэгшэд, зоотехник Григорьев һаалиин гүүртэнүүдтэ хаа-яа үзэгдэдэг, ерэхэдээшье тэдэнэр һаалишадта мүртэй туһаламжа үзүүлнэгүй. Малаа бэлшээхэ, эдеэлүүлхэ, уһалха, байра болон хашаа хоройнуудаа шэбхэ шабааһанһаань сэбэрлэхэ, тугал бурууннуудаа эдеэлүүлхэ, харууһалха, үбһэ тэжээл зөөхэ гэхэ мэтын бүхы хүдэлмэри гансал һаалишадта даалгагдашанхай. Һаалиин гүүртэнүүдтэ мал адуулхашье, тугал харахашье хүнүүд байхагүй. Малда эдюулхэ таряа татаха, солоомо хэршэжэ, уридшалан бэлдэхэ хүдэлмэридэнь малшадта мүн лэ туһаламжа үзүүлэгдэнэгүй.

Мүн тэрэшэлэн Дзержинскиин нэрэмжэтэ, «Коммунизм», Боргойн сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозуудта малай харууһа, эдеэлүүлгэ муу.

Ядахадаа мүнөө малай үбэлжэлгын эхилжэ байгаа үедэ МТС-эй дирекци, тэрэнэй главна мэргэжэлтэд малшадта туһаламжа үзүүлдэггүй байхань гэмшэлтэй.

Үбэлжэлгын үедэ малые уһаар дутааж̌а болохогүй. Эндэхи колхозуудай, илангаяа Цагаан-Усанай МТС-эй харьяата колхозуудай бэлшээриин газарнууд уһаар дутамаг юм. Теэд шэнэ худагууд малтагданагүй.

Колхозуудай зарим гүүртэнүүд болон отарануудта силос задалагдажа эхилбэ. Теэд силосэй ямараар гаргашалагдажа байһаниие зоотехнигүүд шалганагүй. Гэтэр, олон гүүртэнүүдтэ силос хэхэ кормушканууд бэлдэгдэнэгүй, малда хэды шэнээн силос эдюулхэ нормошье табигдаадүй.

Энэ жэлэй үбэлжэлгын үедэ нёдондонойхидо орходоо 2—2,5 дахин ехэ һү һаадаг болохо гэжэ КПСС-эй Обкомой III пленум тогтооһон байна Энэ шиидхэбэриие бэелүүлхын түлөө зэдынхид ёһотой оролдолго гарганагүй.

Теэд, Үшөөтэйн МТС-эй харьяата колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдтэ: МТС-эй директор нүхэр Петиновтэ, КПСС-эй айкомой секретарь нүхэр Будажаповта партиин обкомой пленумэй тогтоол хамаатай бэшэ аал? Эдэ нүхэд энэ тогтоолой дүүргэлтэдэ яахадаа иимэ хайша хэрэгээр ханданаб?

Мүнөө иигээд силос болон бусад тэжээл һайнаар буйлуулан амтаруулаад, малдаа эдюулжэ, һү гарасынь улам дээшэлүүлхэ хэрэгтэй. Малшадай дунда социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ шухала.

М. Алексеев.

Колхознигууд эдэбхитэйгээр ажаллана

Энэ жэл колхознай бүхы полинуудһаа дунда зэргээр 10 центнер ургаса хуряажа абаа. Мүн малажалаймнайшье ашаг шэмэ нилээдгүй дээшэлээ. Мүнөө колхознай малай үбэлжэлтэдэ һайнаар бэлдэнхэй. Урда жэлнүүдтэ орходоо тэжээл ехээр бэлдээбди.

Колхозоймнай ажахын һалбаринуудта түрүүшүүлэй тоо олошоржо байна. Жэшээлхэдэ һаалишан Цынгунова 1955—56 оной ажахын жэл соо үнеэн бүриһөө 2680 литр һү һаажа, ерэхэ жэлдэ 3000 литр һү һааха уялга абаба. Хонишон Ц. Гармаева даажа байһан түлгэ зүһаг хонин бүриһөө 2,38 килограмм нооһо хайшалжа абаа.

Барилгын хүдэлмэри мүн лэ һайнаар ябуулагдана. Үнгэрһэн зун тугалай, гахайн байранууд, шэнэ бани, больница болон малшадай байха хэдэн шэнэ гэр баригдаа. Барилгашадаймнай хэһэн ажалые үндэрөөр сэгнэн республикымнай Министрнүүдэй Совет Ц. Анданов, Д. Ванчикова гэгшэдтэ «Республикын эрхим барилгашад» гэһэн нэрэзэргэ олгоһон байна.

Мүн ниитынгээ ажахые улам хүгжөөхэ хэрэгтэ үндэр наһатай үбгэд, хүгшэд, гэрэй эзэн эхэнэрнүүд эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Жэшээлбэл, 60—70 наһатай. Д. Раднаев, О. Гармаев, Ц. Гунчитов, Дарима, Хандацу Гармаеватан, Д. Будаева болон бусад олон үбгэд, хүгшэд барилгын, үбһэ, хартаабха хуряалгын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаһан байна. Мүн олохон гэрэй эзэн эхэнэрнүүд барилгада эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, бэрхэ барилгашан, шулуушан болоһон энэ мэргэжэлые һайнаар шудалба.

Мүнөө үедэ колхознигуудаймнай материально-культурна ажаһуудалай хэмжээн нилээдгүй дээшэлээ. Колхознигууднай жэл бүри ажалта үдэртөө олзо доход ехээр абадаг болоо.

Иигэжэ Кударын аймагай Ждановай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд 1956 оной ажахын жэлэй түсэбые амжалтатайгаар бэелүүлэн, зургаадахи табан жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхээр шиидэнхэй.

Ж. Гунчитов, Кударын аймагай Ждановай нэрэмжэтэ колхозой партийна эхин организациин секретарь.

С. Хрущевтой Вьетнамай Демократическа ...спубликын Посол Нгуэн Лонг Банг уулзаба

...ПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи секре... Н. С. Хрущев Вьетнамай Де...ратическа Республикын онсо ба бүрин эрхэтэ Посол Нгуэн Лонг Бангтай ноябриин 23-да уулзажа, хөөрэлдөө хэбэ. (ТАСС).

Советско-чехословацка хани барисаан бэхижэнэ

Союзуудай Байшангай Колонно зал соо вечер болобо

...хословацко-советскэ хани бари...й һаратай дашарамдуулан, ...вагай ажалшадай түлөөлэгшэ... вечер ноябриин 22-то Москвада ...бо. Хоёр мянга тухай хүн—хү...эришэд, наукын болон культу... ажал-ябуулагшад, студентнэр ...зуудай Байшангай Колонно зал ...суглараа.

...үхэр Н. М. Шверник, СССР-эй ...овно Соведэй Президиумэй Тү...эгшын орлогшо М. П. Тарасов, ...Р-эй Верховно Соведэй Нацио...ностьнуудай Соведэй Түрүүлэг... орлогшо П. Т. Комаров, СССР... Культурын министр Н. А. Михай..., ВЦСПС-эй түрүүлэгшын орлог... П. Н. Соловьев, СССР-эй Гадаа... хэрэгүүдэй министрын орлогшо ... Патоличев суглаанай прези...дэ һууба. Тэрэшэлэн Чехосло...а Республикаһаа СССР-тэ байдаг посол Я. Вошаглик, чехословацко-советскэ хани барисаанай Словацка комитедэй секретарь А. Марцина түрүүтэй Чехословакиин культурын ажал-ябуулагшадай делегациин гэшүүд болон ахадүү чехословацка арадай бусад түлөөлэгшэд президиумдэ һуулсаа.

СССР-эй Культурын министр Н. А. Михайлов вечерые нээгээ.

«Чехословакиин ба советскэ арадуудай хоорондохи хани барисаан» тухай» Н. М. Шверник элидхэл хээ.

Чехословакиһаа СССР-тэ байдаг посол Я. Вошаглик, Чехословакиин культурын ажал-ябуулагшадай делегациие толгойлогшо А. Марцина вечер дээрэ үгэ хэлэһэн байна.

Советскэ искусствын түлөөлэгшэд суглаанай һүүлдэ ехэ концерт харуулаа (ТАСС).

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ГУРБАДАХИ СЕССИИН НЭЭГДЭХЭ ТУХАЙ

Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведэй гурбадахи сесси ... оной ноябриин 27-до, үглөөнэй 10 часта Соведүүдэй хоёрдохи бай...ай Ехэ зал соо нээгдэхэ.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Хүтэлбэрилхы арга шадабаряа нарижуулха

(Прибайкальска аймагай партийна конференциһээ)

Һаяхан эндэ аймагай ээлжээтэ партийна конференци болобо. КПСС-эй айкомой хүдэлмэри тухай тоосоото **элидхэл партиин айкомой секретарь нүхэр Г. П. Перевалов** хэбэ.

Аймагай ажахыда промышленность ехэхэн һуури эзэлнэ. Эндэ ой модоной, загаһанай, барилгын материалнуудые үйлэдбэрилдэг предприятинууд олон. Тоосоото үе соо эдэ предприятинуудай хүдэлмэри нилээд һайжараа гэжэ элидхэлшэ тэмдэглэбэ. Продукци гаргаха 9 һарын түсэб 100,2 процент дүүргэгдээ. Нёдондо жэлэй энэ үеынхитэй сасуулбал продукци гаргалга 8 миллион шахуу түхэригөөр дээшэлһэн байна.

Гэхэтэй хамта, аймагай зарим предприятинууд (Итанцын леспромхоз, Горячинска загаһанай завод, загаһа барилгын 3 колхоз, «Лесохимик» гэжэ промартель) үйлэдбэриингөө түсэбые һараһаа һарада дүүргэнэгүй.

Аймагай промышленна предприятинуудай хүдэлмэридэ бии байһан ехэхэн дутуу дунданууд тухай КПСС-эй айком, тэрэнэй бюро, мүн секретарьнууд Г. Перевалов, К. Манжиханов гэгшэд мэдэжэ байбашье, эдэ дутагдалнуудые усадхаха тушаа саг болзортонь хэмжээ абаагүй гэжэ делегат Фоменко шүүмжэлбэ. Партиин айкомой хүдэлмэрилэгшэд предприятинуудаар үсөөн ябадаг, партийна эхин организацинуудай ажал хүдэлмэреэр һонирходоггүй, туһаламжа үзүүлдэггүй.

Конференциин делегадууд аймагай хүдөө ажахые хүгжөөхэ асуудалда ехэхэн анхаралаа хандуулаа. Энээн тушаа аймагай колхозуудта зарим тэды хүдэлмэри хэгдэжэ байна. Һү һаалга ажахын үнгэрһэн жэлдэ урдынхитай жэшэбэл 1223 центнерээр гэхэ гү, али 14,5 процент дээшэлээ. Эдлүүриин газарай 100 гектар бүхэндэ 72,5 центнер һүн абтаа. Мяха, үндэгэ, орооһо, хартаабха, овощь гүрэндэ тушааха, худалдаха жэлэй түсэб үлүүлэн дүүргэгдээ.

Гэбэшье, элидхэлшэ ба үгэ хэлэһэн олохон делегадууд бии байһан горьтойхон дутуу дунданuудые элирүүлэн шүүмжэлбэ. Маленковой, Молотовой, Чкаловай нэрэмжэтэ, «Заветы Ильича», «Путь к коммунизму» колхозуудта һү һаалга бага болоһон байна. Энээн дээрэһээ һү һааха түсэбөө аймагай колхозууд арайхан гэжэ 74,5 процент дүүргэээ. Үнгэрһэн жэлэй туршада олон толгой эбэртэ бодо мал, гахай гарзалһан байна. Тиихэдэ үнеэдэй too толгой нилээд хороогдоо.

—Энэ хадаа тон буруу ябадал гээшэ. Игэжэ байбал, бидэнэр һү һаалгаяа дээшэлүүлжэ шадахагүйбди,—гэжэ делегат Кривогорницын хэлэбэ.

Аймагай колхозуудаар түл үсөөн абтана, эхэ мал олоороо һубайрна. Теэд МТС-эй, колхозуудай мэргэжэлтэд эдэ бүгэдые хаража, мэдэжэ байбашье, хэмжээ абанагүй. Искусственна аргаар үрэжүүлгэ эндэ хэрэглэгдэнэгүй, энэ шухала хэрэгые МТС-эй дирекци, главна мэргэжэлтэд тооногүй.

Колхозуудта ажал ехэтэй хүдэлмэри механизацилга тон хангалтагүйгөөр ябана гэжэ делегат нүхэр Соколов тэмдэглэбэ. Энээн дээрэһээ боложо огород дээрэ, мүн хартаабха тарилга, малталга дээрэ ажалай бүтээсэ бага байна.

Итанцын МТС-эй хүдэлмэриие делегадууд хурсаар шүүмжэлбэ. Ниитын малда тэжээлэй бата бэхи база байгуулха хэрэгтэ МТС-эй хүтэлбэрилэгшэд оройдоошье хамаарханагүй гэхэдэ болоно. Энэ жэл МТС-эй хүсөөр арайхан гэжэ 250 гектар сабшалан сабшагдаа. Мүнөө тракторнууд болон хүдөө ажахын машинануудай заһабарилга һаял эхилжэ байна.

КПСС-эй айкомой, тэрэнэй бюрогой хүдэлмэри конференци дээрэ ехээр шүүмжэлэгдээ. Делегат Рокасуевай хэлэһэнэй ёһоор партиин айком партийна эхин организацинуудай хүдэлмэридэ бодото туһаламжа үзүүлнэгүй, айкомой хүдэлмэрилэгшэд ехэнхидээ too мэдээ суглуулжа һамаарна. Мүнөө жэл коммунистнуудай политическэ һуралсал муугаар эмхидхэгдээ.

—Партиин айком зарим ушарта партийна эхин организацинуудай үүсхэлые дэмжэнэгүй,—гэжэ делегат Фоменко шүүмжэлбэ. Бюрогой гэшүүд предприяти, колхозуудаар үсөөн ябадаг, коммунистнууд болон колхозниигуудтай, мүн хүдэлмэрилэгшэдтэй уулзажа, нүхэрэй ёһоор хөөрэлдэдэг ушар үсөөн.

—КПСС-эй айком кадрнуудые шэлэн олохо хэрэгтэ анхарал багаар хандуулна,—гэжэ делегат Красиков тэмдэглээ. Олон ушарта фермэнүүдые даагшаар, бригадирнуудаар дүй дүршэл багатай хүнүүд табигдана. Айкомой хүдэлмэрилэгшэд, мүн секретарьнуудшье ажахын асуудалые лэ һонирхоод, партийно-эмхидхэлэй, партийно-политическэ хүдэлмэри тухай мартадаг заншалтай.

Партиин айком, тэрэнэй бюро аймгүйсэдкомой үүргые дээшэлүүлхэ тушаа өөдтэй юумэ хэнэгүй. Энээн дээрэһээ боложо аймгүйсэдком (түрүүлэгшэнь нүхэр Хорун) ажахын асуудалнуудые өөрынгөө үүсхэлээр шиидхэнэгүй, харин айкомой амыень хараад һуудаг гэжэ делегат Бурлаков шүүмжэлбэ. Айкомой секретарь нүхэр Переваловай хүтэлбэрилхы арга дүршэлдэ бии байһан дутуу дунданууд тухай делегадууд Томилов, Дружинец, Соколов болон бусад тоттожо хэлэбэ. Нүхэр Перевалов хамтааран зүбшэжэ хүтэлбэрилхэ ленинскэ гуримые баримталдаггүй, ажахын асуудалнуудые гансааран шиидхэхэеэ һанадаг, айкомой бюрогой гэшүүдэй, айкомой хүдэлмэрилэгшэдэй һанамжые дэмжэдэггүй заншалтай. Партийна хүдэлмэридэ таарамжагүй иимэ буруу заншал конференци дээрэ эрид шүүмжэлэгдэжэ, хамтааран зүбшэжэ хүтэлбэрилхэ ленинскэ гуримые наринаар сахиха эрилтэ хэгдээ.

Аймагай партийна конференци КПСС-эй айкомой хүдэлмэриие хангалтатай дээрэ тооложо, партиин айкомой, шалгалтын комиссиин шэнэ состав һунгаа.

Эмхидхэлэй пленум дээрэ КПСС-эй айкомой 1-дэхи секретаряар **Г. П. Перевалов,** хоёрдохи секретаряар **Е. Н. Скубаренко,** секретарьнуудаар **К. М. Манжиханов, В. И. Кривогорницын** гэгшэд һунгагдаа.

Манай республикын предприятинуудта жэлэйнгээ даабарине болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө социалистическэ мүр... сөөн улам үргэдэнэ. Улан-Удын «Кооператор-комсомолец» артелиин оёдолшо Минимакья Огалсановна Ахмарова халаан... риингөө нормые 160 процент дүүргэжэ, эрхим шанартай продукци гаргана (зүүн гартахи зураг). Сэмбын фабрикын (бу... гын цех) мастерай туһалагша Василий Васильевич Мотуров нормоёо 140—150 процент хүрэтэр дүүргэдэг юм (бар... гартахи зураг).

А. Мантаевай фото.

Ажалай бүтээсые улам дээшэлүүлхын түлөө тэмсэе

Мүрысөөнэй түрүүшүүл

Железнодорожно районой ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдком, КПСС-эй райком октябрь һарада предприятинуудай дунда дэлгэрһэн мүрысөөнэй дүнгүүдые шалгажа үзөө.

Барилгын материалнуудые үйлэдбэрилдэг предприятинуудай хоорондохи мүрысөөндэ Дээдэ Онгосотойдохи хирпиисын заводойхид түрүүлжэ, нэгэдэхи һуури эзэлээ. Эдэнэр районно Соведэй гүйсэдкомой, КПСС-эй райкомой дамжуулгын Улаан тугые өөртөө дахин үлөөгөө. Заводой хүдэлмэришэд продукци бүтээн гаргаха октябрь һарынгаа даабарине 213 процент, ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ түсэбөө 163 процент дүүргэээ.

Зүүн-Сибиириин түмэр замай 13-дахи дистанциин хирпиисын заводой, автомашина заһабарилдаг мастерскойн хүдэлмэришэд мүрысөөнэй ашаар мүн лэ ехэ амжалта туйлаа. Дээрэ дурсагдаһан предприятинууд районой хүндэлэлэй доскада бэшэгдээ. Үйлэдбэриин 20 гаран түрүүшүүл районой хүндэлэлэй доскада бэшэгдэнхэй. Паровозо-вагонно заводой вагонно-механическа цехын фрезеровщик нүхэр Чернышев, тендернэ цехын электрогагнууршан нүхэр Толмачев, «Бурмонголстрой» трестын 7-дохи участогай шулуушадай бригадын бригадир нүхэр Овчинников болон бусад районой хүндэлэлэй доскада гараа.

М. Кандабаев.

Жэшээ абамаар машинистнууд

Улан-Удын, Галуута-Нуурай станцинуудтахи депонуудай машинистнууд паровоз жолоодохо шэнэ арга хэрэглэжэ, горьтойхон амжалта туйлаа.

Байгша оной 10 һарын туршада Улан-Удэ станциин машинистнууд паровозойнгоо гүйсые сүүдхэ бүри 7 километрээр, галуута-нуурайхид — 5,6 километрээр түргэдхөө. Улан-удынхид —778.567 тонно, галуута-нуурайхид—171.675 тонно ашаа түсэбһөө гадуур шэрээ.

Хүндэ ашаатай поезднуудые түргөөр ябуулхын түлөө мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадаһанайнгаа ашаар Улан-Удын машинистнууд иимэ амжалта туйлаһан байна.

Үбэлэй сагта паровознигуудай ажал нилээд бэрхэтэй болодог. Отделениин баруун участогта саһа шуурган боложо, бусад участогуудтань ехээр хүйтэржэ байна. Гэхэ зуура, машинистнуудай олонхинь үбэлэй үеын бэрхэшээлые зоримтойгоор дабажа, һайн жэшээ харуулна. Депогой машинистнууд ашаа шэрэхэ, паровозой гүйсые түргэдхэхэ даабаряа ноябриин түрүүшын хахадта үдэр бүри дүүргэээ. Энэ үе соо 367 поезднуудые түргэн арга... ябуулаа.

Галуута-Нуурай депогой ма... шинистнууд үбэлдэ мүн лэ һайн... бэлэдхээ. Эдэнэр хүйтэн боло... эхилһэнһээ хойшо 71 поездые т... гэн аргаар ябуулхаһаа гадна, хү... ашаатай 31 поезд жолоодоо. Ма... шинистнууд Рженов, Рябухин, За... лов, Левит, Орлов, Литошко гэгш... тус бүридөө 4—6 поезд түргэн... гаар ябуулһан байха юм. Машин... нууд Мезенин, Шестаков, Пиво... ров, Трифонов, Игумнов замдаа... абангүйгөөр тус бүридөө 3—4 по... ябуулаа. Эндэхи машинистнууд Са... петов, Мельников, Ожигов, Клим... ко, Вечерников хүндэ ашаатай... езднуудые түргөөр ябуулдаг ма... шинистнуудай тоодо оронхой.

Паровозой диспетчер нүхэр Я... машинистнуудай хоорондын мү... сөөе шадамараар эмхидхэнэ. Ха... һарын турша соо 105 поезднууд... түргөөр ябуулха арга машин... нуудта олгоо.

Заһабарилгын цехүүдэй хүдэ... ришэд үбэлэй сагай бэрхэшээл... дые зайсуулхадань машинистну... туһална.

В. Ива...

Заводой нэгэ цехтэ

Шэрэм шудхадаг цехынхид Улан-Удын паровозо-вагонно заводой цехүүдэй дунда дэлгэрһэн мүрысөөндэ жэлэй эхинһээ хойшо түрүүлжэ ябана.

Цехын хүдэлмэришэд 11 һарынгаа даабарие ноябриин 14-дэ дүүргэээ. Эдэнэр 10 һара хахадай турша соо түсэбһөө гадуур 1374 тонно шэрэм шудхаһан байна. Тиигэжэ даабариһаа гадуур 363 мянган түхэриг мүнгэн зөөри арьбалаа. Даабаряа болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө мүрысөөндэ мастер К. Ф. Мандрусовай халаан онсо шалгарба. Мастернууд П. И. Хмелев, Е. Е. Ко... цынай даадаг, ажахын тоосо... оройһон участогууд түсэбүүдээ... лэ болзорһоонь урид дүүргээ.

Жэлэйнгээ түсэбые болзорһо... урид — Советскэ Конститу... үдэр хүрэтэр — дүүргэхын т... мүрысөөндэ шэрэм шудхагшад э... хитэйгээр хабаадалсана. А. Аз... Г. Гордеев гэгшэдэй даадаг ш... халаашадай бригаданууд һү... үедэ халаанайнгаа даабарие... бүри 150—170 процент дүүр... болонхой.

Б. Степано...

ЗҮН ДЭГЭЭН БҮТЭХЫЕНЬ ХҮЛЕЭНЭ ГҮ...

Мухаршэбэрэй аймагай Хонхолойн МТС трактор болон хүдөө ажахын машинануудай заһабарилгые хангалтагүйгөөр ябуулна

Мүнөө жэлдэ Хонхолойн МТС-эй механизаторнууд зарим тэды амжалта туйлаа. Трактораар хэһэн хүдэлмэриин хэмжээн нёдондо жэлэйхиһээ 16 процентээр дээшэ гараба. Гэбэшье, МТС-эй ажал хүдэлмэридэ дутагдалнууд ехэ байгаа. Тракторна паркын бүтээсэ багатайгаар хүдэлһэн дээрэһээ таряа хуряалга, солоомо һурилэлгэ эндэхи колхозуудта ехээр унжагайраа. Энээнһээ шалтагаалан мүнөө үедэ трактор, машинануудай заһабарилга ехэ гээгдэлдэ оронхой.

Түсэбэй ёһоор энэ оной дүрбэдэхи квартал соо 41 трактор, 27 комбайн, 70 плуг, 50 сеялкэ, тэрэ тоодо —октябрь һарада 10 трактор, 3 комбайн болон бусад техникэ заһабарилагдаха байгаа. Ноябриин 15-най мэдээгээр оройдоол 2 трактор, нэгэ комбайн, хэдэхэн сеялкэ заһабарилагдаһан байна. Заһабарилга дээрэ механизаторнуудай хүсэн бүрин элсүүлэгдэнэгүй, олонхи механизаторнууд заһабарида хабаадалсангүй, миин хэбтэжэ байһаар. МТМ-гэй цехүүдээр ябажа харахада ажал хүдэлмэринь ехэ байна.

МТС-эй мастерскойдо хэдэн трактор заһабарилгада табигданхай. Хүнүүдэй дутамаг дээрэһээ олон узелнууд хүдэлнэгүй. Хамта дээрээ 20 гаран гол узелай хүдэлхын орондо 10 гаран узел ажаллана. Зарим узелнуудынь хүнүүдээр хүсэд бүридүүлэгдээгүй. Жэшээлхэдэ, мотор заһабарилдаг узелда 2 хүн ажаллажа байба.

Мүн насос, шатун заһабарилгын узелнуудта хүнүүд хүсэд табигдаагүй байба. Тиимэһээ узелнуудай ажал хүдэлмэри ехээр һаатана, ажалайнь бүтээсэ тон бага.

Тэрэшэлэн комбайн, хүдөө ажахын машинануудые заһабарилдаг цехүүдтэ иимэрхүү байдалтай. Мотор заһабарилгын узелайхиһаа нүгөөдэ узелнуудтань 10 гаран хүнэй ажаллахын орондо, оройдоол 2 хүн ажаллана. Гадна, плуг, сеялкэнүүдэй заһабарилгада 12 хүн ажаллаха байгаа. Мүнөө тэндэ 6 хүн ажаллаа болоно. Ажал хүдэлмэриин һаадгүйгөөр ябахын тулада мүртэй юумэ хэгдээгүй байна.

—Мастерской соомнай электрогагнууриин таһалга хэрэгтэй байгаа. Нёдондо жэлдэ иимэ таһалга байһан юм, теэд мүнөө жэл үгы болошоо. Нүүдэл электрогагнуури үгыбди. Тиимэһэ ондоо мастерскойдо абаашажа томо томо детальнуудые гагнаха ёһотой болонобди,—гэжэ плугуудые заһабарилдаг бригадын бригадир нүхэр И. Бурдуковский гомдоно.

МТМ-гэй бэшэ цехүүдээр заһабарилгын хүдэлмэри хэгдэнэгүй. Жэшээлхэдэ, токарна цехтэ 7 станок тодхогдонхой. Эндэ 9 хүн ажаллана. «Заһабарилгада хэрэгтэй ямар хэрэгсэлнүүдые хэжэ байнабта?» гэжэ тэндэхи бригадир нүхэр С. Зименковһээ асуухада «Манда тусхай даалгабари үгтөөгүй. МТМ-е даагша элдэб шүрэбүүдые хэжэ байгты, ондоо хэхэ юумэн үгы байна» гэжэ хэлээ һэн.

Эдэ бүгэдэһөө харахада, мастерскойнуудта ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, узловой аргые үргэнөөр хэрэглэхэ тушаа МТС-эй дирекци (директорынь нүхэр А. Деньгин, главна инженерынь И. Каштыкин) бодото хэмжээ абаагүй байшоо. Мүнөө болотор МТМ соонь заһабарилгын календарна түсэб табигдаагүй, мүн мастерскойн алишье узел, цехы... дэлмэриин график табигдаагүй... дэ ажаллажа байһан хүнүүд... юумэ хэхэ, хэды нормотойгоо... мэдэхэгүй байба. Игэжэ... ажал хүдэлмэри урагшаа ябаха... шэб?

МТС-эй мастерской олонхи ... нууд заһабарилгын шухала хэ... хэрэгсэлнүүд, запасной част... даар хүсэд хангагдаагүй ... Энээниие хэдэн һара урид т... хэ ёһотой байгаа. Теэд мүнөө ... ходо МТС-эй инженерно-техни... хүдэлмэрилэгшэд «Сельхозснаб» ... пасной частьнуудые үгэнэгүй гэж... шалтаг баридаг болонхой.

Заһабарилгын үедэ механиз... нуудта һайн байра байдал түх... хэрэгтэй. Эндэхи хамтын бай... газетэ, журнал үгы. «Хэн хаана ... ратайб, заримамнай айлаар ... ладаг болонхойбди»,—гэжэ ... механизаторнууд гомдоно. Га... политическэ хүдэлмэри мууса ... лагдана. Түрүүшүүлэй дүй дүр... лые дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ МТС... партийна организаци шухала ан... ралаа хандуулнагүй. Түрүү мех... заторнуудай дүй дүршэлые үргэ... дэлгэрүүлхэ, олоной шадабари ... гохо тушаа партийна бюро (се... тарянь нүхэр А. Поплевин) ... шье хүдэлмэри хэнэгүй. Ой... ламжын хүдэлмэри ябуулагдана... агитаторнуудта тусхай даалга... үгтөөгүй байһаар.

Мүнөө саг ошожол байна. М... эй дирекци, партийна орган... заһабарилгын хүдэлмэриие ... шанартайгаар, саг болзор соонь ... гэргэхын тулада зохихо хэмжээ а... ха ёһотой. Энээн тушаа партиин ... ком, аймгүйсэдком һаналаа та... бэзэ гэжэ найдагдана.

Т. Гармаев, манай ко...

Занятинуудаа бэлэдхэл һайнтайгаар үнгэргэнэ

Һуралсалай энэ жэлдэ Хэжэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой партийна эхин организациин дэргэдэ хүдөө ажахын экономико шудалха кружок эмхидхэгдэһэн **байна. Тус кружогой пропагандистаар колхозой экономикые һайса мэдэхэ,** колхозой хүтэлбэрилхы тушаалда удаан хүдэлмэрилһэн коммунист Гуробазар Цыренов томилогдоһон юм.

Энэ кружогто 6 коммунист, 4 партийнабэшэ эдэбхитэд һуралсана. **Коммунистнууд кружогойнгоо занятиие һарадаа гурба дахин үдэшын 7 часта үнгэргэхэ гэжэ хэлсэһэн байна.** Мүнөө кружогой занятинууд хараалагдаһан саттаа үнгэргэгдэнэ.

Энэ кружогой түрүүшын хоёр занятинуудта хүдөө ажахын артелиин Уставта хубилалта оруулха тухай партии, правительствын гаргаһан тогтоолоор хөөрэлдөөн болобо. Энэ темээр заняти үнгэргэхын тулада пропагандист нүхэр Цыренов һайса бэлдэһэн байба. Тиимэһээ занятинуудынь һонирхолтойгоор, эмхитэйгээр үнтэрөө.

Хүдөө ажахын Уставта хубилалта оруулха тухай КПСС-эй ЦК-гэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоолоор хөөрэлдөө хэхэдэ нүхэр Цыренов өөһэдынгөө ажабайдал дээрэһээ жэшээ баримтануудые харуулжа байгаад, олондо ойлгосотойгоор, удха түгэлдэрөөр үнгэргэһэн байна.

— Манай Тельманэй нэрэмжэтэ колхоздо хүдөө ажахын ажал ехэтэй хүдэлмэри, илангаяа хабарай тарилга ба ургаса хуряалга ехэнхидээ механизацилагданхай. Мүн малажал дээрэшье энэ талаар нилээд юумэ хэгдэжэ байна. Энэ юу харуулнаб гэхэдэ, жэл ерэхэ бүри манай колхозууд хүсэн түгэлдэр шэнэ техникээр зэбсэглэгдэжэ байна бшуу. Тиимэ болохолоороо манай ороной хүдөө ажахы яһала һайн материально-техническэ базатай болоо гэжэ пропагандист онсолон тэмдэглэнэ.

Ажалай эмхидхэл һайжаруулха хэрэгтэ зохёожо баталан абаһан Устабай ямар ехэ аша туһатай байһаниинь мүн нүхэр Цыренов тэмдэглэбэ.

Энэ жэлдэ Тельманэй нэрэмжэтэ колхоз мал үсхэбэрилхэ түсэбөө дүүргэээ. Мүнөө үедэ малай үбэлжэлгын ябажа байхадань, үбһэ тэжээлээ зүбөөр гаргашалжа, һү һаалгые эрид дээшэлүүлхэ тухай хэлсэбэд.

Кружогуудта хабаадагшад: колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Н. Очиржапов, МТФ-е даагша Доржиев Шогдоб, хонишод Балданов Санжимытып, Бадмацыренова Цыбыкма хүдөө ажахын артелиин Уставта хубилалта оруулга ямар туһатай байгааб, колхозой ажал эмхидхэлгэдэ үшөө ямар дутагдалнууд бииб гэжэ хөөрэбэд. Удаадахи занятидаа мүн лэ колхозойнгоо ажал хүдэлмэритэй сэхэ холбоотой асуудалые хэлсэхэ гэжэ тэдэнэр шиидэбэ.

Игэжэ Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой коммунистнууд болон колхозой эдэбхитэд социалистическэ хүдөө ажахын экономикын асуудалнуудые колхозойнгоо байдалтай нягта холбоотойгоор шудална. Өөһэдөө политическэ эрдэмээ дээшэлүүлхэ зуураа, эмхидхэлэй хүдэлмэри һайжаруулхын, колхозойнгоо ажахые шадамар бэрхээр хүтэлбэрилхын түлөө оролдожо байна.

Ж. Бадмаев, КПСС-эй Хэжэнгын айкомой пропагандист.

Хүдөөгэй лекторнүүдэй нэгэдэлдэ туһалха хэрэгтэй

Хүдөө ажахые бүри һайнаар хүтэлбэрилдэг болохо асуудалай мүнөө шиидхэгдэжэ байхада, наукын туйлалтануудые ба түрүү дүй дүршэлые хүдөөгэй арад зоной дунда нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлхэ гээшэ ехэ шухала хэрэг болоно. Республикын холын аймагуудай нэгэн болохо Курумканай аймагта һүүлшын жэлнүүдтэ түрүү дүй дүршэл дэлгэрүүлхэ талаар бага бэшэ хүдэлмэри хэгдээ. Эндэ һаяхан болотор туга лнуудые эхэһээнь һалгаажа, түлигдэдэггүй байрада түлжүүлхэ, хурьгадые кошарно-базова аргаар түлжүүлхэ, үбэлдөө үнеэдэ уянда байлгаха, хонидоо үбэл, эртэ хабар хурьгалуулха, колхозой эрдэмтэн Мальцевай системээр газар элдүүрилхэ гэхэ мэтэ түрүү аргануудые мэдэхэшьегүй байгаа ха юм. Мүнөө эдэ бүхы түрүү аргануудые аймагай хүдөө ажахын түрүүшүүл амжалтатайгаар хэрэглэдэг болонхой.

Гэхэтэй хамта, бүхы дээрээ аймаг дотор колхозниигуудай дунда наукын туйлалтануудые ба түрүү дүй дүршэлые дэлгэрүүлхэ ба үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ хүдэлмэри хангалтагүйгөөр ябуулагдана. Заримдаа түрүү аргануудые тоохогүй ябадал үзэгдэнэ. Иимэ ушарһаа боложо түрүү арга эндэ үргэнөөр хэрэглэнэгүй, зарим газарта тиимэ аргануудые һайнаар ойлгоогүй байна. Тэдэниие хэрэглэдэгшьегүй ушарнууд үзэгдэнэ.

Колхозниигуудай дунда наукын туйлалтануудые, түрүү дүй дүршэлые дэлгэрүүлэн нэбтэрүүлхэ гээшэ партийна организацинуудай, колхозууд болон МТС-эй хүдэлмэрилэгшэдэй, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй — зоотехнигүүдэй, агрономуудай, инженернүүдэй түрүүшын ээлжээнэй зорилго болоно ха юм. Тэдэнэр хүдөө ажахын темээр лекцинүүдые уншаха, аймагай газетын хуудаһануудта статьянуудые толилхо байгаа. Теэд эндэхи хүдөө ажахын мэргэжэлтэд хүн зондо лекци уншадаггүй. Мүнөө аймаг дотор арба гаран дээдэ эрдэмтэй, 20 гаран тусгаар дунда эрдэмтэй хүдөө ажахын мэргэжэлтэд хүдэлнэ. Тэдэнэй олонхинь түрүү дүй дүршэлөөр лекци, хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэдэггүй, зоной дунда ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулдаггүй, харин ехэнхидээ бага зэргын даабари ба захиралтаар өөрынгөө уялгые хизаарлахые оролдодог.

Баргажанай МТС-эй дэргэдэ лекторскэ нэгэдэл бии юм. Тус нэгэдэлдэ МТС-эй хүтэлбэрилэгшэд ба хүдөө ажахын мэргэжэлтэд хамта дээрээ 10 хүн тоологдодог. Лекторскэ нэгэдэлэй хүтэлбэрилэгшэ-агроном нүхэр Бухольцевһаа хүдэлмэриинь тухайда асуухада, тэрэ нигэжэ хэлэнэ: «Энэ жэлдэ лекци уншагдаагүй шахуу. Намайе азгуст һарада лекторскэ нэгэдэлэй хүтэлбэрилэгшөөр баталһан юм. Теэд түсэбөө табижа, хүдэлмэрэ үшөө эхилээдүй байнаб».

Тус лекторскэ нэгэдэлэй хүдэлмэри һайжаруулхын тулада МТС-эй партийна организациин секретарь нүхэр Толстихин, мүн партиин Курумканай айкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагша нүхэр Батомункоев, партиин айкомой МТС-эй зонодохи инструкторска группын хүдэлмэрилэгшэд туһаламжа үзүүлнэгүй, зоной дунда саг үргэлжэ лекци, хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэжэ байхыень хүдөө ажахын мэргэжэлтэдтэ ямаршье эрилтэ хэгдэнэгүй.

Баргажанай МТС-эй дэргэдэхи лекторскэ нэгэдэлэй хүдэлмэриие түргэн һайжаруулжа, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдые түрүү дүй дүршэл, наукын туйлалтануудые дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ үргэнөөр хабаадуулха хэрэгтэй. Тиигэбэл, колхозниигуудай дунда наукын туйлалтанууд, түрүү дүй дүршэл нэбтэрүүлхэ, ажахыда тэдэниие хэрэглэхэ хүдэлмэри амжалтатайгаар ябуулагдаха байна.

О. Раднаев, манай корреспондент.

Ц. ДОРЖИЕВ.

ҮДЭНГЭ

…ан огторгойн
…гэр сээжые түшэжэ,
…ан нойрсоно
…эр хадануудшии, Үдэнгэ.
…н байсын
…сүү сохин зүршэжэ,
…ран урдана
…шхон Химнэ.
…шье энээгүүр
…бажа үзөөгүй юумэндэл,
…н эрьеэр
…бсагай дамжан дүүлинэб.
…жал, амисажал
…до байһайб гэхээо,
…, агаар
… яаһан тунгалиг гээшэб.
… һүниндөө
…о мүшэд яларжа,
… дээрэш
…анаһаашье тодоор эмнидэг.
… туяагаар
…үрэй толон сасаржа,
…шэһэн тайга
…элгээн манаяа һэбидэг.
… дэлгэр
…амарай аалин һүнинүүдтэ,
… урамдалга,
… хүбшэ тайгаһаа сууряатадаг.
… оройгоор
… һэрюухэнээр һэбшээлэн
байхада,
…эн булган
… хушын мүшэр дамжадаг.
…гэ нютагымнай
…анажа хаража байһандал,
…жэ тойроод
…аданууд, хаданууд, хаданууд...
… эндэ
…үхэ гэгшын дараандал,
… хүлеэһэн
…дэни шухаг баялигууд...

А. МАНГАТХАНОВ.

…ибүүдтэ зорюулагдаһан шүлэгүүдһээ

БҮМБЭГЭ

Арбуз шэнги
Алаг эреэн,
Аргагүй гоё
Аляа бүмбэгэм.

Шэдээд орхиходом
Шэшэрэн собхорно,
Байра дээрээ
Бүтүү дэбхэрнэ.

Энээхэн бүмбэгэ
Эжым үгөө:
Шүлэг сээжэлдэһэнэйм
Шагнал гээ.

МИНИИ МИИСГЭЙ

Хоёр нюдэтэй,
Хара бэетэй,
Могойдол һүүлтэй,
Миисгэйм һүрхэй:
Мяха харахадаа
Мяу, мяу гэдэг,
Хулганаа агнахадаа
Харайн гүйдэг.
Зүгөөр, тэргэлхэдэм
Зугадан тэрьелдэг,
һүмбэй эдеэндэм
һөөргөө эрьедэг.

Малшадай культурно-ажаһуудалай эрилтые хангаха

Колхознигуудай культурно-ажаһуудалай эрилтые бүрин хангаха гээшэ тон шухала хэрэг мүн. Гэхэ зуура, Иволгын аймагай зарим колхозууд энэ асуудалда ямаршье анхарал табинагүй. Хэды дахин хэлсэһэн болобошье, бодото юумэ мүнөө хүрэтэр хэгдээдүй байһаар.

Жэшээ болгон «Коммунизм» колхозые абаад үзэе. Эндэхи олохон колхознигууд малажал дээрэ, колхозойнгоо центрһээ холо ажалладаг юм. Теэд малшадай культурно-ажаһуудалай эрилтые хангаха тухайда колхозой правлени, партийна эхин организаци ёһотой анхарал табидаггүй байгаа. Олонхи фермэ, гүүртэ дээгүүр малай типовой, һайн байрануудай бии болохын хажуугаар хуушаржа үмхиршэһэн муухан гэрнүүд—малшадайнь байранууд тэндэ зэргэлээд харагдадаг. Комплексно бригадануудтань клуб, культбаза, улаан булангууд байхагүй. Малшадынь хэдэн һарын туршада кинокартина харанагүй. Ажалай һүүлээрхи сүлөөтэй сагтаа газетэ, журнал, номуудые уншаха, шатар даам табиха аргагүйдэнэ.

Энэ колхозой гурбан бригадада культбазануудые эмхидхэхэнь тиимэшье хүндэ бэшэл байгаа. Колхозник бүхэнэй гэртэ радио оруулхада ехэ зөөри гараха аал? Колхозой центрһээ холо байгшадта дабһа, зуруул, сай гэхэ мэтэ гар үзүүрэй хэрэгсэлнүүдые байра дээрэнь худалдажа юундэ болохогүйб?

«Коммунизм» колхозой хүтэлбэрилэгшэд малай типовой байрануудые олоор барижа байнабди гэжэ шалтаад, культурно-ажаһуудалай барилганууддта хайша хэрэгээр хандана. Түбхын түрүүндэ малай байрануудые бариха, һүүлээрнь культурно-ажаһуудалай асуудалые бодожо үзэхэ гэһэн ойлгомжо эндэ бии байна. Энэнь үндэһөөрөө буруу байна гэжэ би һананаб. Юундэб гэхэдэ, үйлэдбэриин (малай) ба культурно-ажаһуудалай барилгануудые нэгэн доро бүтээхэ арга боломжо колхоз бүхэндэ бии. Тиимэһээ культбаза, байрын гэрнүүдые барингүй байхамнай тон таарамжагүй болоно.

Тэрээнһээ гадна, Иволгын аймагай колхозуудта үнинһөө хойшо иимэ нэгэ буруу ойлгомжо бии юм. Жэшээлхэдэ, колхозой түрүүлэгшэнь—малай байрануудые барюулха ёһотой, харин партийна организациин секретарь—малшадай культурно-ажаһуудалай эрилтые хангаха зэргэтэй гэлсэдэг. Фермэнүүд дээгүүртнай культбаза, радиоузел юундэ хүдэлнэгүйб гэжэ колхозой түрүүлэгшэһээ асуухада, энэ асуудалаараа парторганизациин секретарьта хандагты гээд харюусадаг байха. Колхозой түрүүлэгшэ юундэ, ямар ушарһаа артелиингээ гэшүүдэй ажаһуудал, культура тухай һанаагаа зобохоёо болибоб? Гайхалтай байна. Харуулан ойлгуулха агитациин муугаар хэгдэдэг тухайдань Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Задновто нэгэтэ хэлэгдэхэдэнь, «парторгдо энээн тушаа хэлэ» гээд, сухалаа хүрэһэн янзатайгаар харюусаа һэн.

Колхознигуудые хүмүүжүүлхэ, тэдэнэй культурно-ажаһуудалай эрилтые хангаха асуудалаар юундэшьеб колхозой түрүүлэгшэһээ асуудаггүй байха юм. Энэнэй түлөө парторганизациин секретарь гансаараан харюусаха гэһэн бодол буруу гэжэ һанагдана.

Колхознигуудай культурно-ажаһуудалай эрилтые хангаха, тэдэнэй дунда социалистическэ мүрысөө эмхидхэхэ, хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ябуулха, элидхэл, лекци, хөөрэлдөө хэхэ асуудалда Иволгын аймсоведэй гүйсэдкомшье анхарал хүсэд хандуулнагүй. Ажахын хүдэлмэриие политическэ хэрэгүүдһээ таһалжа яашье болохогүй. Ажалшадай культурно-ажаһуудалай эрилтые хангалгада партийна организацинуудһаа гадна, советскэ болон ажахын органууд эдэбхитэйгээр хабаадалсаха зэргэтэй.

З. Гумпылов.

Малшадай үдэр

Хэжэнгын аймагай «Коммунизм» колхозой 1-дэхи МТФ-гэй хамаатай Бүгүүгэй гүүртэдэ һаалишад, адуушад олоороо суглараба. Үнгэрэгшэ жэлдэ хэһэн хүдэлмэри ба саашанхи зорилгонууд тухайда түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Тапхаев элидхэл хээ. Һүүлээрнь ажалай түрүүшүүл дүй дүршэл тухайгаа хөөрэлдэбэ. Колхозой эрхим һаалишан Сандалова, һубай мал харадаг Пагма Осорова, 27 жэлдэ һаалишан ябаһан М. Мадиева гэгшэд үнэтэ бэлэгүүдээр шагнагдаа. Хонишон Будажапова, һаалишан Натоева мүн лэ шанда хүртэһэн байна.

Партиин Хэжэнгын айкомой Чесаныя МТС-эй зонодохи секретарь нүхэр Борголов уласхоорондын байдал тухай һонирхолтой лекци уншаа. Мүн Хэжэнгын аймпотребсоюзай хүдэлмэрилэгшэд малшадта зорюулжа эд бараа элбэгээр гаргаба. Чесанын сельпогой нүүдэл наймаан, автолавка эндэ асарагдажа, малшад хэрэгтэй юумэеэ худалдан абабад.

Удаань «Карусель» гэжэ уранһайханай кинофильм харуулагдаа. Культбаза соонь колхозой түрүүшүүлэй фотовитринэ хэгдэнхэй. Эндэхи малшад һара бүри сугларжа, ажалайнгаа амжалта ба дутагдалнууд тухай зүбшэн хэлсэдэг болонхой.

А. Михайлов.

Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо

УЛААН ТУГ БАРЮУЛАГДАБА

Һаяхан үнгэргэгдэһэн малшадай хамтын суглаан дээрэ ажахын үнгэрэгшэ жэлэй дүнгүүд зүбшэн хэлсэгдээ. Малшадай дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлһэн эбэртэ бодо малай фермэдэ колхозой правлениин ба партийна эхин организациин дамжуулгын Улаан туг барюулагдаба.

Малай тоо толгой олошоруулха, ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ талаар һайн дүн харуулһан түрүү малшад Ц. Жаргалова, Ю. Буянтуева, Ж. Цыренов, Ц. Чагдуров, Г. Лубсанов, Р. Сабсаев ба бусад нэмэлтэ түлбэри ба мүнгэн шан абаһан байна.

Малшад өөһэдынгөө арга боломжые хаража үзөөд, социалистическэ шэнэ уялга абаа. Тэдэнэр абаһан уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхын түлөө тэмсэжэ байна.

ТҮРҮҮ ХОНИШОН

67 наһатай Цыден Чагдуров 22 жэл соо ниитын малажал дээрэ хүдэлнэ. Мүнөө тэрэ баян дүй дүршэлтэй болонхой. Цыден Чагдуровай харууһалжа байһан хонид бултадаа тобир тарган, һайн шадалтай юм. Үнгэрэгшэ жэлдэ хонин бүриһөө 2,2 килограмм нооһо хайшалһан байна.

Хонидой түл абалгые һайн бэлэдхэлтэйгээр уттахын түлөө ехэ юумэ хээ. Хонидой байра тэрэ өөрөө дулаалһан юм. Мүн хонишон Чагдуров тэжээл бэлэдхэлсэһэн байна. Мүнөө хонидойнгоо байрын газаа 245 центнер үбһэ зөөгөө.

ШЭНЭ ГҮҮРТЭ ЭМХИДХЭГДЭБЭ

Очир Дабан гэжэ газарта малай шэнэ байра энэ жэлдэ түхеэрэгдэбэ. Эндэ малай дулаан байра ба малшадай һууха гэр шэнээр баригдаа. Иигэжэ эндэ комсомольско-залуушуулай эбэртэ бодо малай гүүртэ эмхидхэгдэһэн байна. Гүүртые даагшаар комсомолец Санжа Бадмаев хүдэлмэрилнэ.

М. Цаганов.

Тори, Алцагай сомон.

Шүүбэри түлэлгэ

Улан-Удын Центральна нөөсэлгын касса СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ гүрэнэй 3-дахи урьһаламжын өөрынь үнэ түлэлгын 4-дэхи тиражай таблицаар ажалшадта 250 мянган түхэриг мүнгэ түлэбэ.

Октябрь һарын туршада нөөсэлгын энэ касса түрэнэй 3 процентнэ урьһаламжын шүүбэритэ таблицануудаар ажалшадта 53 мянган түхэригэй шүүбэри түлөө.

Н. Петров.

Сатирын булан

„Хээрын касса“

Хүндэтэ редакци! Газетынгээ «Сатирын булан» соо гаргахыетнай гуйжа, энэ бэшэг соо нэгэ зураг эльгээбэбди. Энээниие хараад бү сошооройгты. Энэтнай үнэн бодото байдалые харуулһан зураг юм. «Энэнь юрэдөө юун гээшэб? Олон арбаад жэлдэ эзэгүй байжа, иимэ зүдээнэ болошоһон гэрэй оро гээшэ ха» гэжэ һанаха байхат. Энэтнай томодхогдоһон колхозой нэгэ бригадын электростанци гээшэл даа! Этигэнэ гут? Энэ гэр олон арбаад жэлэй саана бэшэ, харин оройдоо 1952 ондо Закаменай аймагай Санагын сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо (1953 онһоо хойшо томодхогдоһон «Коммунизм» колхоз) баригдаһан юм. Локомобиль худалдажа абалгатайгаар энэ станциие барихада колхозой хоёр зуугаад мянган түхэриг гаргашалагдаа һэн. Тэрэ үедэ колхознигуудай гэрнүүдгэ Ильичын лампочканууд яларжа, ехэ баяр болоо бэлэй.

Теэд тэрэ баяр удаан үргэлжэлөөгүй. 1953 ондо хоёр колхозой (Сталинай нэрэмжэтэ ба «Коминтерн») нэгэдэжэ, «Коммунизм» колхоз болоһонһоо хойшо энэ станци хүдэлхэеэ болишонхой.

Мартагдаһан, орхигдоһон дээрэһээ энэ станци мүнөө харахаяа этээрхэмэ набтагар, нюдэндэ хажар болошоо.

Мүнөө энэ «электростанциие» хүнүүд «Коммунизм» колхозой «хээрын касса» гэжэ энеэлдэдэг болошоо. Хүнүүдэй хорон хошоноор тиигэжэ нэрлээшэнь тон зүб. Юуб гэхэдэ, зоной тон ехэ зөөри—аяар хоёр зуугаад мянган түхэриг эндэ иигэжэ, хээрын сагаан талада ебхыжэ хэбтэнэ ха юм.

Колхозой хүтэлбэрилэгшэд (түрүүлэгшэнь нүхэр Санжитов) энэ ехэ зөөриингөө хосорон хосорхыень хүлеэжэ байна гээшэ гү, али яана гээшэб?

Ф. Цыденжапов.

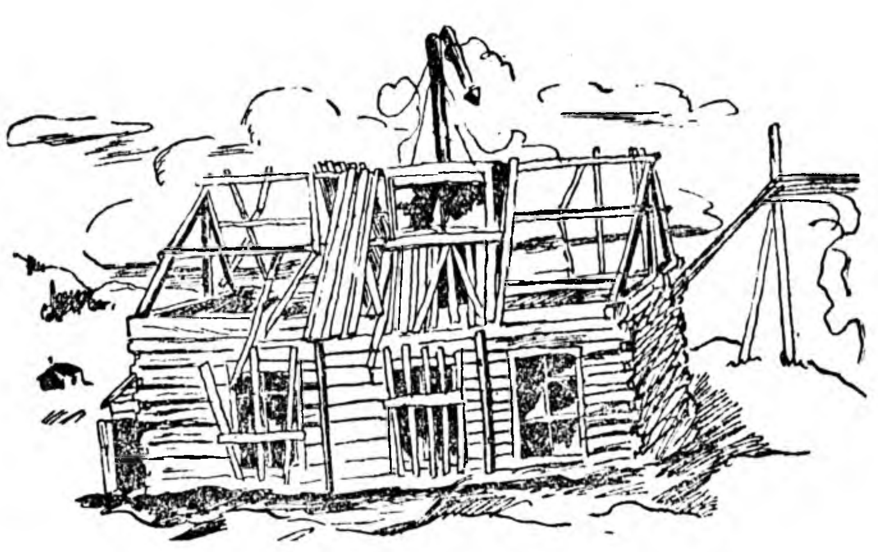

Энэл даа «Коммунизм» колхозой «хээрын касса».

М. Самбуевай зураг.

Редакцида ерэһэн бэшэгүүд

Дутагдалнуудаа дары усадхаха

Баргажанай аймагай культурно-гэгээрэлэй зарим эмхи зургаанууд үбэлдэ муугаар бэлэдхэнэ. Хүдөөдэхи ажалшадай, илангаяа малшадай дунда биратай юумэ хэнэгүй.

Уланайхид сүлөөтэй сагтаа клубтаа ерэжэ наадаха, сэнгэхэ, кино хараха, библиотекэһээ һонин ном абажа уншаха аргагүй шахуу байдаг. Клуб, библиотекэнь хүсэд һайнаар заһабарилагдаагүй, үбэлдөө түлихэ түлеэниинь үшөө бэлдэгдээдүй байна.

«Большевик» колхозой клуб мүнөө эзэгүй, сонхынь шэл тэһэрхэй, киногой будка баригдаагүй байһаар. Культбаза, улаан булангуудтань зохихо хүдэлмэри ябуулагданагүй.

Сталинай нэрэмжэтэ колхоздохи Купын клуб үни удаанай орхигдошонхой. 3 жэл соо клубаа оройлжо, пеэшэнгыень заһажа дүүргээдүй байһаар. Скамейкэ, стул, столнуудынь эбдэржэ һандаршоо. Мүн киногой будкашье баригдаадүй. Сталинай (Улан), Молотовой, Чапаевай ба Маленковой нэрэмжэтэ колхозуудай клубууд киногой будкагүй, гэгээрэл болбосоролой хүдэлмэри биража ябуулдаггүй байна.

Дээрэ нэрлэгдэһэн колхозуудай культбазанууд, улаан булангууд үбэлдэ хүсэд бэлэдхэгдээдүй.

Эдэ дутагдалнуудые дары усадхажа, культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри һайжаруулхаар болоо.

И. Малыгина.

40 минута урид...

…лефоной хонхо жэнгирбэ. …ил Есин диван дээрээ ном уи… һуутараа трубка абажа шаг…аань, «депогой дежурна хэлэнэ: …э гараха болобот, яарагты» гэ…гэнүүд соностобо. Үшөө нэгэ … болоод байхада Михаил ехэл …ги, депогой дежурныи кабиорохоёо үндэр гэшхүүр өөдэ …лөөрөө гаража ябаа һэн.

…Нүхэр Есин! Паровозтнай зур…хи зам дээрэ, бригадынтнай гэ…ошонхой,—гэжэ дежурна Иван…нский тэрээндэ хэлэбэ.

…эн зэргэлээгээр һунаһан түмэр …нүүд дээгүүр гаража ябаха …, Михаил холоһоо паровозоо …, өөрынгөө туһалагша Алек… Разницынай юушьеб хэжэ …ень обёорбо. «Ажалдаа орол…ой иимэ хүнтэй хамта хүдэлмэ…дэ хэды һайн бэ даа» гэжэ …даа урмашан гэшхэлнэ. Алек… Разницын хори һаял гаража …н комсомолец юм. Машинис… орлогшо болохо гээшэ тиимэ …хэн хэрэг бэшэ. 1952 ондо тэрэ … замай училищи дүүргээд, хоёр … соо паровозой кочегараар хү…рилөөд, мүнөө гурбадахи жэ… машинистын туһалагшаар хү…рилнэ. Мүнөө энэ нүхэр ажал …э һайса мэдэхэ болонхой.

…хаил паровоздоо хүрэжэ ерэ… мэндэшэлэн, бригадынгаа гэ…эй гарые барина. Һүүлээрнь, …даа ороод тендер соохи нүүр… хараад; «13 тонноһоо дээшэ бэ…» гэжэ багсаагаад:

…Рейсэмнай хүрэхэ гү?—гэжэ …хан хүбүүн кочегар Алексей …щовһоо асууба.

…Мысовая хүрэхэһөө байха, Слю…шье хүрэхэбди, — гэжэ тэрэнь …нээр харюусаба.

…Рейсмнай Мысовая хүрэтэр ха…м. Ши бидэ хоёрые хэн саашань табихань бэ, — гээд Михаил бодолгото болобо: Мысовая хүрэтэр нормын ёһоор 15 тонно шахуу нүүрһэн хэрэгтэй, сэхынь хэлэхэдэ, һүүлшын арбан үдэр соо 12,5 тонно нүүрһэ арьбалбабди, нэгэшье поезд графигһаа гээгдэхүүлбэгүйбди...

Михаил гартаа алха баринхай, паровозойнгоо эрьелдэдэг бүхы частьнуудыень тоншожо үзэнэ. Дутагдалтай юумэн олдобогүй хэбэртэй.

Уданшьегүй поездын главна кондуктор нүхэр Есиндэ составай аян замда бэлэн болоһон тухай справка асаржа үгэбэ.

— Нүхэд, составнай хүндэ ашаатай, 2960 тонно,—гэжэ машинист Михаил согтойхоноор хэлээд часыгаа харахадань 10 минутагүй 18 час боложо байгаа һэн. Михаилай хүдэлмэришэ хүдэр гарнуудай реверсээ татахалаарнь, поезд аалиханаар байраһаа хүдэлжэ, ябасань улам түргэдэбэ. Элдэб ашаатай ута гэгшын состав Сэлэнгэ мүрэнэй эрьеэр зурыһан түмэр замаар шадал мэдэн табилуулна.

...Ноябриин үдэр богонихон, түргэн харанхы болошоно — одо мүшэд ялалзана. Мүльһөөр хушагдаһан Сэлэнгэ һарын һүлэмхи гэрэлдэ сайран зурына. Михаил будкынгаа сонхоор сээжэсээ бултайн, замай сигналнуудые харана. Поездынь яһалал түргөөр ябана хэбэртэй, замай хажуугаархи телеграфна столбнууд будкын сонхоор харахада түргэ-түргөөр жэргэнэн үнгэржэ байгаа бэлэй. Үшөө нэгэ хэды болоод байхада, поезд Татаурово станци хүрэжэ ерэбэ.

— Ногоон галнууд ялгана, ямар золтойбибди,—гэжэ омог хүхюунээр орлогшынгоо хашхархые Михаил поездын түсрээн дундуур дуулахадаа, паровозойнгоо ябасые заахашье удааруулангүй гараба.

Селенга станциһаа рейсын эгээл хүшэр хүндэ участогынь эхилхэ байгаа. Юуб гэхэдэ, хоёр ехэ үгсэлүүрые дабажа гараха хэрэгтэй. Тиимэһээ паровоз жолоодогшод ууралайнгаа даралтые, топкынгоо галые наринаар шалгана. Үгсэлүүр эхилжэ, паровоз хүндөөр зүдхэнэ. Машинист хэрэгтэй газартань паровозойнгоо мөөрнүүд доро элһэ гоожуулаадшье үгэнэ. Кочегар нэгэн үе шадал мэдэн нүүрһэ топко руугаа хаяна. Манометрын стрелкэ аалиханаар өөдөө гаража, уб улаахан зурлаахай дээрэ тогтоод шэшэрэн байба. Эгээл энэ үедэ Боярск станциин наадахи гайтай ута үгсэлүүр өөдэ поезд шуумайн гаража ябаа һэн.

Уданшьегүй үгсэлүүрэй дууһаһаниие харуулһан тэмдэгүүд харагдажа, поездын ябаса удааржа, гэнтэ одо мүшэд шэнгеэр электрын олон түмэн гал яларшаба. Үшөө нэгэ хэды болоод байхада поездые улаан галтай светофор угтаа. Михаилай зүүн гараараа тормозой оньһо дарахатайнь зэргэ, тормозной колодконууд аалиханаар эрьелдэжэ ябаһан мөөрнүүдые яб байса хабшан байлгаба. Машинист Есин часыгаа хаража, «графигһаа 40 минута урид ерэбэбди» гэбэ.

— Рейс бүхэнөө иимэр лэ хэхэ ёһотойбди, жэлэй дүүрэтэр богонисаг үлөө,—гэжэ орлогшо Александр Разницын хэлэнэ.

Тэдэнэр удаашье байбагүй. Светофор станцида ерохо гэһэн тэмдэг — шара гал харуулжа, поезд аалиханаар Мысовая станцида ороо һэн.

Бригадын гэшүүд аяар 3 мянга шахуу тонно ашаатай составые тушаажа үгэһэнэйнгөө һүүлдэ, паровозоо деподо орхижо, амархаяа ошонод.

— Нүүрһэмнай хэды шэнээн үлөөб,—гэжэ Михаил кочегарайнгаа мүрыень альгадаа асууба.

— Табан тонно лаб болохо. Иимэ арьбалалта урдань оройдоошье хээгүй байгаабди, — гэжэ Алексей урдаһаань хүхюунээр харюусана.

— Хэрбээ саашадаа иимээр хүдэлмэрилөө һаа, жэлэй эсэс болотор даалгабариһаа гадуур олохон тонно ашаа арадайнгаа ажахыда шэрэхэ байнабди,—гэжэ машинистын орлогшо Александр хөөрэлдөөндэ хабаадалсажа оробо.

Зэргэлээд ябажа ябатараа гэнтэ байжа, «темпээ һуладхаха гэжэ яаха юм. Жэлэй эхиндэ абаһан уялгаяа Октябриин һайндэртэ дүүргээшье һаа, тэрээгээрээ һанаагаа амарха ёһогүйбди» гэжэ Михаил нүхэдтөө хэлэбэ.

Михаил Есинэй хүтэлбэрилдэг энэ бригада Улан-Удэ станциин паровозно депогой комсомольско-залуушуулай бригадануудай дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ ябалсана. Эдэ гурбан залуу нүхэд хүсэтэ паровозоо шадамараар жолоодожо, арадай ажахыда ашаа шэрэхэ зургаадахи табанжэлэй түсэбые амжалтатайгаар бэелүүлэлсэжэ байна. Нүхэр Есин машинистаар олоншье жэлдэ хүдэлмэрилөөгүй аад, мүнөө хүндэ ашаатай поезднуудые шадамараар жолоодоно. Үнгэрэгшэ арба һара соо тэрэнэй бригада даалгабариһаа гадуур хэдэн мянган тонно ашаа шэрэһэн байна.

И. Воробьев.

Радио дуугарнагүй

Заиграйн аймагай Илька станцидахи Бурят-Монголой живконторын үүлтэртэ малай базын хүдэлмэрилэгшэд һүүлэй үедэ радиодамжуулга дуулахаяа болинхой. Ушар юуб гэхэдэ, Илькын радиоузелай хүдэлмэрилэгшэд тэндэ бии байһан радиолиниие ямаршье шалтагаангүйгөөр отолжо хаяһан байгаа. Тэрэ сагһаа хойшо үүлтэртэ малай базын хүдэлмэрилэгшэд радиогүй һуужа байна.

Заиграйн аймгүйсэдкомой культурын таһагайхид Илька станцидахи үүлтэртэ малай хүдэлмэрилэгшэдэй байрада радио оруулжа үгэхэ бэзэ гэжэ найдагдана.

А. Михайлов.

Унжагайрһан барилга

1954 ондо Маленковой нэрэмжэтэ (Кяхта) колхозой хоёрдохи комплексно бригадада малай нэгэ байра барижа эхилһэн юм. Тэрэ барилгын баригдажа эхилһэн үдэрһөө хойшо аяар дүрбэдэхи жэлынь дүтэлжэ ерэбэ. Теэд энэ барилгамнай урагшаа ябанагүй. Мүнөө колхозой эбэртэ мал нэгэ муу далда байдаг юм. Тэрэнь һалхинай шангаар үлеэбэл унашахаар болошонхой.

Эдэ бүгэдые колхозой правлени мэдэжэ байбашье һаа, барилгын хүдэлмэриие урагшань ябуулхын түлөө хэмжээ абанагүй.

М. Цыренов.

„БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭНДЭ“ БЭШЭҺЭНЭЙ ҺҮҮЛЭЭР

„Ямар юумэндэ найданаб“

Манай газетын ноябриин 1-нэй номерто дээрэ дурсагдаһан гаршагтай статья толилогдоо һэн. Тэрэ статья соо Кударын аймагай Хрущевой, Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозуудта малай үбэлжэлгэ болон шэнэ байрануудай барилгын ябаса хангалтагүй гэжэ хэлэгдэһэн байгаа.

Манай редакцида Кударын аймсоведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Тулухеевэй мэдээсэһэнэй ёһоор, статья соо заагдаһан баримтанууд шалгалтаар тодоржо, дутагдалнуудые усадхаха талаар зохихо хэмжээнүүд абтаба.

Ниитынгээ малай үбэлжэлгые муугаар эмхидхэһэнэйнь түлөө Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Тугариновта, Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Ильиндэ аймсоведэй гүйсэдкомой заседани дээрэ шанга һануулга хэгдэбэ.

ООН-эй Генеральна Ассамблейн XI сесси

Ноябриин 21-нэй үдэрэй заседани

НЬЮ-ЙОРК, ноябриин 22. (ТАСС). Генеральна Ассамблейн XI сессиин үсэгэлдэр үдэрэй заседани дээрэ США-гэй, Филиппинэй, Кубын делегацууд, мүн чанкайшист үгэ хэлэжэ, Кубын түлөөлэгшын дурадхаһан резолюциие үмөөрөө. Тиихэдээ, Советскэ Союзые, Венгрие болон арадай демократиин бусад оронуудые, улаххооронды хүдэлмэришэнэй хүдэлөөе дахяад хардажа орохон байна.

Индиин, Индонезиин, Цейлоной делегацинуудай дурадхаһан резолюциин проектые правительствынгаа заабарин ёһоор бурууушааха голосовалха байнаб гээд Венгриин делегацие толгойлогшо Имре Хорват мэдүүлээ.

США-гэй, Аргентиниин, Бельгиин, Даниин делегацинуудай дурадхаһан резолюциин проект тухай Хорват мүн лэ тогтожо хэлээ. «Венгриһээ нютагаа урилан гаргашадые эли-рүүлхэ, тэдэндэ туһаламжа үзүүлхын тулада саашадаа оролдолго гаргахыень ООН-эй генеральна секретарьта, мүн нютагаа урилагшадай эрэгүүдые эрхилхэ верховно комиссарта дурадхаха» гэжэ тус проект соо хэлэгдэнэн байна. Резолюциин энэ проект «венгерскэ асуудал» гэдэг тушаа шууяа гаргаха зорилгоор дурадхагдаһан байна.

«Нютагаа урилагшадта орондоо бусаха уряатайгаар Венгриин правительствын хандаһые хараадаа абан, Венгридэ тохёолдоһон байдалһаа уламжалан нютагаа урилагшадые түрэл орондонь түргэнөөр бусаахын тулада яаралтай хэмжээ абахыень зохихо правительствонуудта дурадхана» гэһэн заһабари Генеральна Ассамблейн урда тээнь хуули бусаар абаһан резолюцида оруулхые И. Хорват дурадхаа.

Удаань эдэ резолюцинуудаар голосовани болоо. Дурсагдаһан гурбан резолюци булталаа олонхиин дүүгаар баталан абтаа. СССР-эй, УССР-эй, БССР-эй, арадай демократиин болон бусад зарим оронуудай делегацинууд бурууушаажа голосовалһан байна. Тиихэдэ, хэдэн делегацинууд һаналаа бариһан байгаа. Венгриин делегациин дурадхаһан заһабарые США-гэй делегат сенатор Ноулэнд бурууушаагаа.

Эдэ резолюцинуудые СССР-эй делегациин бурууушаажа голосовалһанай шалтагаан тухай Советскэ Союзай түлөөлэгшэ А. А. Соболев дэлгэрэнгыгээр хэлээ.

Үдэрэй заседани дээрэ Израилиин түлөөлэгшэ Эбан үгэ хэлэхэдээ, Синай гэжэ ороо. Энэнь, Дутын Зүүн зүгтэ ээрхэг түримхэй ябуулганууда үргэлхэ зорилгоор империалистическэ гүрэнүүд бэлэдхэл хэжэ гэжэ һэжэг түрүүлхээр байна.

Ноябриин 21-нэй үдэшын заседани

НЬЮ-ЙОРК, ноябриин 22. (ТАСС). Генеральна Ассамблейн XI сессиин үдэшын заседани дээрэ ноябриин 16-да таһалдаһан юрэнхы үгэ хэлэлгэ саашаа үргэлжэлбэ.

Австрийска делегат Кэзи дэлгэрэнгы үгэ хэлэжэ, Египедтэ эсэргүүгэжэ хэгдэһэн добтолгые зүбтүүлхэ гэжэ гол түлэб оролдоо. Тиихэдээ, Египедэй газар дээрэһээ ээрхэг түримхэйшүүлэй сэрэгые гаргаха тухай нэгэшье үгэ хэлээгүй.

Удаань, Испаниин гадаадын хэрэгүүдэй министр Артахо, Италиин делегацие толгойлогшо Мартино, Аргентинын түлөөлэгшэ Оливьери, Шэнэ Зеландиин делегат Мунро гэгшэд үгэ хэлээ.

Тэдэнэр ээрхэг түримхэйшүүлые зүбтүүлхэ гэжэ оролдоо, Советскэ Союз тушаа хардалгануудые хээ, ООН-эй Уставые, тусхайлбал, Аюулгүйн Советэй саг үргэлжын гэшүүдэй нэгэн һаналтай байха гурим хубилгахые уряалаа.

Грециин делегацие хүтэлбэрилэгшэ Карамалис үгэ хэлэхэдээ, «бата бэхи эб найрамдал хангагдаха» гэһэн найдабарие ООН-эй харюулагүйе шаналжа байһанаа мэдүүлээ. Мүн кипрскэ асуудал тухай хэлээ.

ГДР-эй делегациин, Венгриин правительствын болон ВСРП-гэй түлөөлэгшэдэй хоорондо хэлсээн хэгдэбэ

БЕРЛИН, ноябриин 22. (ТАСС). АДН агентствын мэдээсэлэнэй ёһоор, Германска Демократическа Республикын делегациин ба Венгриин хүдэлмэришэн-таряашанай революционно правительствын, Венгриин хүдэлмэришэнэй социалистическэ партиин түлөөлэгшэдэй хоорондо хэлсээн болоо.

СЕПГ-эй ЦК-гэй политбюрогой гэшүүд К. Ширдеван, Ф. Эберт, Гүрэнэй түсэблэлгын комиссиин түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо К. Грегор, Гадаадын хэрэгүүдэй министрын орлогшо З. Шваб, ГДР-эй Улаан Хэрээһэнэй центральна комитедэй түрүүлэгшын орлогшо д-р Г. Пауль, Венгриин Арадай Республикада туһаламжа үзүүлхэ комитедэй түрүүлэгшэ А. Хеннеке, ГДР-һээ Венгридэ байдаг посол Р. Хельмер гэгшэд немецкэ талаһаа хэлсээндэ хабаадалсаа.

Премьер-министр Я. Кадар, ВНР-эй президиумэй түрүүлэгшэ И. Доби, ВСРП-гэй ЦК-гэй политбюрогой гэшүүн К. Кишш, министрнүүд А. Апро, Д. Марошан, Ш. Ронаи, гадаадын хэрэгүүдэй министрын орлогшо И. Шебеш гэгшэд венгерскэ талаһаа хэлсээндэ хабаадалсаа.

Венгридэхи байдал тухай асуудал хэлсээнэй үедэ зүбшэгдөө. Революцида эсэргүүгэгшэдые бута сохиһон, засаг булимтаран абахаяа һэдэһэн фашистнуудые дараһан ябадал Венгриин арадай аша туһые хамгаалан, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хангаха хэрэгтэ туһа болобо гэжэ хэлсээндэ хабаадагшад нэгэн һаналтайгаар тэмдэглээ.

Мүнөө үедэ Венгридэ тогтоод байһан байдалые бодото ёһоор сэгнэн үзэжэ, оронойгоо эрхэ сүлөө, мүн Венгриин арадай талые харан, арадай-демократическа байгуулалтые бэхижүүлжэ байһан Венгриин хүдэлмэришэн-таряашанай революционно правительствода найдажа байһанаа немецкэ делегаци элиш-лэн мэдүүлээ.

Бүхы социалистическэ оронуудтай хамта социализм байгуулжа байһан Венгриин хүдэлмэришэн-таряашанай правительствые али бүхы аргаар дэмжэхэбди гэжэ немецкэ делегаци онсолон тэмдэглэбэ.

Политическэ, экономическа болон культурна талаар хоёр ороной ахадүү ёһоной хани харилсаае улам саашадань бэхижүүлхэ шухала гэжэ тэмдэглэгдээ.

Германиин социалистическэ нэгэдэмэл партиин ба Венгриин хүдэлмэришэнэй социалистическэ партиин хоорондохи ахадүү ёһоной хани харилсаан болбол хоёр ороной хоорондохи хани барисаае саашадань бэхижүүлхэ үндэһэ һуури болоно гэжэ тэмдэглэгдээ.

Азиин ба Африкын 22 ороной делегацинууд Хаммаршельддэ бэшэг эльгээбэ

НЬЮ-ЙОРК, ноябриин 22. (ТАСС). Азиин ба Африкын 22 оронһоо ООН-до түлөөлэгдэһэн делегацинууд ООН-эй генеральна секретарь Хаммаршельддэ бэшэг эльгээгээ. Тэрээн соонь иигэжэ хэлэгдэнэ:

«Египедэй, Ирагай, Иорданиин, Ливанай, Ливиин, Мароккын, Саудовско Аравиин, Суданай, Сириин, Тунисай болон Йеменэй саг үргэлжын түлөөлэгшэдэй 1956 оной ноябриин 19-дэ танда эльгээһэн бэшэгтэй дашарамдуулан, Газа шадарай районой байдалай шангадажа байһан тухай мэдээсэлнүүдые хараадаа абан, энэ нютагай хашалан зоболондо орожо байһан хүн зоной, тэрэ тоодо Палестинаһаа нютагаа урилан ошоһон 200 мянга гаран арабуудай ажанаа амгалан байдал болон хуби заяан тухай тон ехээр һанаагаа зобожо байһанаа мэдүүлнэбди. Израилиин зэбсэгтэ хүсэнүүд эзэмдэжэ байһан газарайнгаа хүн зониие һүрдүүлэн айлгажа, хүчүүдые хэдэн зуугаадаарнь алана. Мүн энэ нютагай зоной болон нютагаа урилан тэндэ ошогноһон эдихэ хоол дууһажа, үлэсхэлэн мүү байдалнь бүри хүндэ хүшэр болоо.

Израилиин зэбсэгтэ хүсэнүүдэй саашадаа тэндэ байлга, мүн дээрэ дурсагдаһан хорото муухай аашанууд 1956 оной ноябриин 3-да ба ноябриин 7-до Генеральна Ассамблейн абаһан тогтоолые бүдүүлигээр эбдэжэ, ООН-эй Уставай гол ёһонуудта болон хүнэй эрхын гол ёһонуудта огто тааранагүй.

Тиимэһээ, бүхы эрхэ түлөөлэгшэ түргэн хэрэглэжэ, дурсагдаһан зэбсэгтэ хүсэнүүдые бушуу түргэн тэндэһээ гаргуулха. Газа шадар тохёолдоһон тэсэшэгүй хүндэ байдалые һайжаруулха талаар туһаламжа үзүүлхыетнай гуйха байнабди.

Болгариин телеграфна агентствын бурууушаалга

Болгариин телеграфна агентствын мэдээсэл ноябриин 23-да Софида толилогдоо. Тэрээн соонь иигэжэ хэлэгдэнэ: советскэ сэрэгүүд Будапешт да оруулагдаба гэһэн хэбэртэйгээр американска болон барууневропейскэ хэдэн агентствонууд, мүн газетэнүүд үгэ хүүр тараана. Эдэ мэдээсэлнүүдынь ямаршье үндэһэ баримтагүй, хорото хардалганууд болоно гэжэ хуулита ёһоор мэдүүлхээр Болгариин телеграфна агентство түлөөлэгдэбэ.

(ТАСС).

Венгридэ хүн зониие хархис этэгээдүүдэй алаһан хюдаһан тухай австрийска уранзохёолшын бэшэһэниинь

Һаяхан Венгриһээ бусажа ерэһэн Ева Пристер гэгшын статья «Эстеррейхише фольксштимме» гэжэ газетын мүнөөдэрэй номерто толилогдобо. Энэ уранзохёолшо Венгриин хүн зониие хархис этэгээдүүдэй алаһан хюдаһан тухай тэрээн соогоо хөөрэнэ.

Хэдэн мянган хүнүүдые хархис этэгээдүүд алаа гэжэ тус статья соо хэлэгдэнэ. Венгриин олон мянган патриодуудай алуулхын түлдэ үрөөд байтарань, Советскэ Арми абарһан байна.

Хортистска офицернүүд түрүүтэй тус бүлэг алуурдшад Чепель гэжэ газарта байдаг заводто добтолхо-доо, «коммунистнуудые сүүдлэбди» гэжэ зэрлиг муухайгаар аашалһан байгаа. Олон коммунистнуудые бүдэнэртэйнь хамта байраһаань барижа абаашаад, талмай дээрэ үлгэжэ алаһан байха юм. Тустайлан хэлэбэл, үнинэй, элэбхитэй хүдэлмэришэн Кальмар, тэрэнэй һамган, хүүгэд ба түэлһэн эхэ эсэгэнь үлгэгдэн алагдаа. «Эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэлшэд» гэдэгүүд Кальмарай һамганай зүрхые отолжо абаад, талмай дээрэ хаяһан байгаа. Мүн бусад патриодуудай зосоохиненъ отолжо абаад, үлытэ зададэбхэрхээ һэн.

Партиин Будапештдэхи комитедэй байшанда добтолходоо, тэрээниие хамгаалжа байһан 70 хүдэлмэришэниие алаа. Стенографисткануудые, столоводо хүдэлдэг хүнүүдыешье, мүн тэрэ байшан соо тушаан болохо ороһон ондоо хүнүүдыешье тэдэ бандидууд алаһан байна. Ноябриин 1-дэ хуушан формоёо үмдэһэн зуун офицер—хортистнууд сэрэгэй министерствын байшангые эзэмдэн абаад, тэрээн соо байһан Венгриин арадай армиин офицернүүдые арестовалаа. Тэдэниие «хүдэлмэришэдэй муу һайшуул» гээшэт гэжэ нэрлээд, коммунистнууд шэнгээр бултыетнай буудан алахабди гэжэ сонсохобо. Ноябриин 4-дэ тэдэниие саазалха гэжэ болзор тогтооһон байгаа. Советскэ Арми ерэжэл, тэдэнэй ами наһые абарһан юм.

Сегеддэ «революционно совет» гэдэг тогтоогдожо, хортистка армиин майор тэрээнэй түрүүлэгшэнь болоһон байна. Тэрэ майор удаан саг соо түрмэдэ һуухаар 1945 ондо сүүлдүүлэгдэһэн хүн байшоо. Тэрээнэй банда 50 хүдэлмэришэнэй гэр байрануудые һандаан, 35 эдэбхитэдые барижа абаад, «үлгэжэ алагдаха зоной спислгтэ» бусад олон хүнүүдтэй хамта оруулһан байба. Советскэ Арми мүн лэ тэдэнэй амиие абараа...

Шомодь гэжэ нютагта партиин хэдэн зуун гэшүүд, венгерскэ армиин офицернүүд болон гүрэнэй албахаагшад арестовалагдаһан байгаа. Ноябриин 4-нэй үглөөгүүр бултыетнай буудажа алахабди гэжэ сонсхоһон юм. Арестовалагдагшадай түрүүшын бүлэгые буудахаяа гаргаад ябатарнь, Советскэ Арми үрьдэн ерэжэ, тэдэниие абарһан юм.

Арадай-демократическа Венгриин хорото дайсад болоһон хархис этэгээдүүдэй Венгриин патриодуудые зэрлиг муухайгаар зобооһон түүхэдань гэршэлһэн хэдэн олон баримтанууд тус статья соо дурсагдана.

(ТАСС).

Румынска Арадай Республикын правительственна делегациин Будапештдэ ошоод байһан тухай

Румынска Арадай Республикын правительственна делегаци Будапештдэ һаяхан ерээд, Венгриин хүдэлмэришэн-таряашанай революционно правительствотай хэлсээ хэжэ байна. Румыниин хүдэлмэришэнэй партиин нэгэдэхи секретарь Г. Георгиу-Деж, РНР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ Киву Стойка, Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшын орлогшо Э. Боднараш гэгшэдһээ энэ делегаци бүридэнэ.

(ТАСС).

Индонезиин учредительнэ суглаанда

ДЖАКАРТА, ноябриин 23. (ТАСС). Индонезиин учредительнэ суглаан боложо байнхай. Суглаанай түрүүлэгшые, тэрэнэй орлогшоноруые һунгаха асуудалаар үгэ хэлэлгэ мүнөө дүүрэө. Түрүүлэгшээр Вилопо (Национальна парти) һунгагдаа. Суглаанай түрүүлэгшын табан орлогшонорой нэгэниинь болгогдон коммунистическэ партиин түлөөлэгшэ Сакирман һунгагдаһан байна.

Учредительнэ суглаанай тушаалнуудай талаар партинуудай хоорондо болоһон тэмсэлэй үедэ тэдэ хоёр можо боложо таһараа. Нэгэндэнь мусульманска партинууд, нүгөөдэдэнь энхэ тайбанаар зэргэ оршон байха табан гол ёһондо үндэһэлдэг, республикын түлөө тэмсэдэг партинууд ороно. Партинуудай энэ можые Индонезиин президент Сукарно эмхидхэн байгуулаа. Зургаан тушаалай оройдоол хоёрыень мусульманска партинуудай түлөөлэгшэд эзэлээ.

Олимпийска нааданууд эхилбэ

МЕЛЬБУРН, ноябриин 22. (ТАСС-эй тусхай корр). Мельбурнын эгээ ехэ стадион дээрэ баяр баясхалангай оршон байдалда XVI олимпийска нааданууд мүнөөдэр эхилбэ. Зуу мянга гаран хүнэй һууритай энэ стадион дээрэ олон мянган хүн зон суглараа.

Һүүлээрнь, Советскэ Союзай ба Канадын баскетболистнууд наадажа, 97:59 гэһэн тоотойгоор СССР-эй команда илаа.

Урда Корейн ба Тайвань аралай командануудай наадаад, 83:76 гэһэн тоотойгоор Тайваниин команда шүүһэн байна.

ВЕНГРИДЭХИ БАЙДАЛ

БУДАПЕШТ, ноябриин 22. (ТАСС). Будапештын предприятинууд мүнөөдэр хүдэлмэрөө зогсообо. Метро, автобусууд болон трамвайнууд хүдэлмэрилнэгүй. Зүндөө бии болоһон хүдэлмэришэдэй соведэй 48 часай забастовко үсэгэлдэр сонсоһоон дээрэһээнь иимэ ушар байдал тохёолдоо.

Венгриин Хүдэлмэришэн-таряашанай революционно правительство мүнөөдэр Будапештын газетэнүүдтэ указ толилжо, тэрээн соогоо предприятинуудта байгуулагдаһан хүдэлмэришэдэй соведэй эрхэ ба үүргэ тодорхойлоо. Хүдэлмэришэдэй соведүүд гансал өөһэдынгөө предприяти соо ажал хэргэ эрхилхэ эрхэтэй гэжэ правительство заагаа.

«Непакарат» гэжэ газетэ забастовкоёо болюулхыень уряалһан статья толилоо.

Мүнөө оронойнгоо экономическа талаар хүндэ хүшэр байдалда ороод байхадань, эршэмтэй шангаар ажаллаа һаа эрхэ сүлөөтэй, бэеэ даанги ажабайдалые хангаха шадаха байнабди гэжэ газетэ бэшэнэ.

Үсэгэлдэр Будапештдэ түмэр замай хүдэлмэришэдэй түлөөлэгшэдэй зүблөөн боложо, орной бүхы түмэр замай хүдэлмэришэд ажалдаа энэ гэһээр гарахань гэһэн шиидхэбэри абтаба.

Будапештын радиоһой мэдээсэлэнэй ёһоор, правительство томо томо предприятинуудта этигэмжэтэдые эльгээхэ гэжэ тогтоогоо. Правительствын этигэмжэтэд шухала хэмжээ абажа, ажал хүдэлмэри ябуулха, мүн хүсэндөө байһан хуулинуудые болон тогтоолнуудые бэелүүлхэ зорилготой юм. Энэ ушар саг зуурын хэмжээн болоно.

Уранһайханай самодеятельностьдэ зарюулагдана

Бурят ороной үглөөгүүр

Хүгжэмынь К. РАДНАЕВАЙ *Үгэнь Д. УЛЗЫТУЕВАЙ*
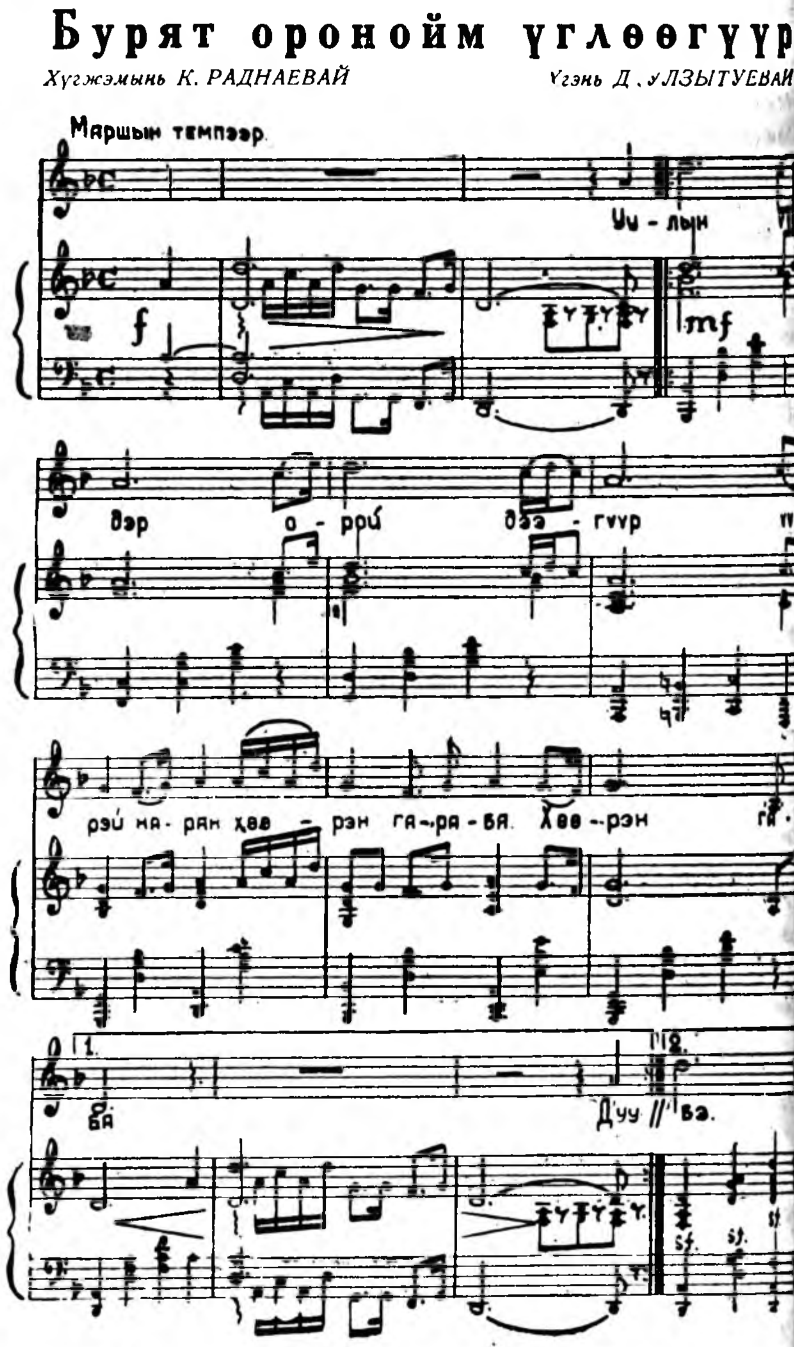
Уулын үндэр
Орой дээгүүр
Үүрэй наран
Хөөрэн гарана. (2 дахин)

Эмниг хээрэм
Инсагалаад,
Хатар табин,
Хазаар дарана. (2 дахин)

Наран, наран,
Элшээ сасыш,
Намтай сугтаа
Холы зорие. (2 дахин).

Элдин Бурят
Энхэ дайдаа
Энэ үглөө
Эрьен ерэе. (2 дахин)

Уулын үндэр
Орой дээгүүр
Үүрэй наран
Хөөрэн гарана. (2 дахин)

Дууран байһан
Дуулим талам
Дуугаа татан,
Нойрһоо һэрибэ. (2 дахин).

Спортивна коллективэй совет байгуулагдаба

Кяхтын МТС-эй механизаторнууд ехэнхидээ залуушуул, комсомолецууд юм. Тэдэнэр эрхим һайнаар хүдэлмэрилһэнэй удаа сүлөөтэй сагаа ашагтай туһатайгаар үнгэргэнэ.

МТС-эй профсоюзна организаци залуушуулай культурна амаралтые бүри һонирхолтой болгохо зорилгоор «Урожай» гэжэ спортивна һайдуранай бүлгэмэй коллективэй Совет байгуулба. Суглаанда хабаадалсаһан комсомолецууд ба залуушуул спортдо хабаадалсаха дуратай байһанаа бараандаа м… бэ.

Физкультурна коллективэй … дэй түрүүлэгшээр комсомолец … димир Трофимов һунгагдаа. Энэ… вет саныш, шатарай, хүнгэн ат… кын секцинүүдые бии болгоо. М… эй дирекци, партиина ба профсо… организацинууд залуушуулай ту… лые дэмжээд, спортивна хэр… абахынь тула 2.500 түхэриг м… һомолбо.

Г. Рит…

Шатараар облпрофсоведэй шан абахын түлөө

Шатараар облпрофсоведэй кубок абахын түлөө үнгэржэ байгаа мүрысөөндэ паровозо-вагонно заводой ба гүрэнэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай обкомой шатарай командагууд шалгаржа, түгэсхэлэй уулзалгада наадаха эрхэ олоһон байгаа.

ПВЗ-гэй командада түрүү разряднигууд Мадаев, Тоглоев, хоёрдохи разряднигууд Тулин, Дондубон ба Николаева гэгшэд, гүрэнэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай обкомой командада Игумнов, Малков, Уланов, Самарин, Бадмацыренова гэгшэд наадаа. Эрхим хоёр командын эсэсэй уулзалга 4 часын туршада үргэлжэлжэ, эрид шууд тулалдаан болоо.

Урда урдаһаа хаража һууһан шатаршадай 5 хюлгэ дээрэ шанга тулалдаан болоно. Нэн түрүүлэн Уланов Тулин хоёр наадаһан партияа дүүргэбэ. Тулин наадаанай 31-дэхи ябадалда алдуу хээд, гайхал шүүгдэшоо. Малков Тоглоевтой бодолготой һайнаар наадаа. Тэр… дахи ябадалдаа тэргээ та… үгөөд, нүгөөдэдөө мат соносхо…

Дондобон абаһаар нэгэ хүб… Самаринда алдаа, удаань ба… дүүржэ, тэмээгээ табижа үгөө. Т… уданшьегүй бэеэ шүүгдэһэнэ… лохо баатай болоо. Игумнов Ма… хоёр тэнсээ. Бадмацыренова Н… лаевада шүүгдээ.

Энэ уулзалгада гүрэнэй эмхи… гаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй п… союзай обкомой команда 3 па… шүүжэ, 1 партияа алдажа, 1… тияа тэнсэлгээр дүүргэжэ, … түйлаба.

Мүрысөөндэ түрүү һуури э… энэ командада облпрофсоведэ… бок барюулагдаа. Мүн фин… уулзалгада наадаһан шатарша… рандаа облпрофсоведэй гра… нууд ба жетонуудта хүртөө.

М. Алексе…

Редактор Д. Л. ЛОБСАНО…

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, заместителя редактора — 32-74, отв. секретаря — 27-37 отделов: партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 35… культуры и быта, промышленности —34-05, местной информации и писем — 24-74, корректорская — 32-67 бухгалтерия 37-32 Для междугородных переговоров — 16.

Н—00923. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. № 6402.